

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2021. március 25.*

[A 2021. szeptember 3-i végzéssel kijavított szöveg]

„Fellebbezés – Verseny – Kartellek – Gyógyszerkészítmények – Az antidepresszáns gyógyszerek (citalopram) piaca – Az originálisgyógyszer-gyártó mint az eljárási szabadalmak jogosultja és a generikusgyógyszer-gyártók között kötött, az e szabadalmakkal kapcsolatos jogvitát egyezség útján rendező megállapodások – EUMSZ 101. cikk – Potenciális verseny – Cél általi korlátozás – Minősítés – A bíróság összegének kiszámítása – Védelemhez való jog – Ézszerű határidő – Dokumentumok időmúlás miatti elvesztése – Általános gondossági kötelezettség – 1/2003/EK rendelet – A 23. cikk (2) bekezdésének második albekezdése – A bíróság felső határa – Az európai bizottsági határozat meghozatalának évét megelőző üzleti év figyelembevétele – Rendes gazdasági tevékenységet magában foglaló utolsó teljes üzleti év”

A C-611/16. P. sz. ügyben,

a **Xellia Pharmaceuticals ApS** (székhelye: Koppenhága [Dánia]),

az **Alpharma LLC**, korábban Zoetis Products LLC (székhelye: Parsippany, New Jersey [Egyesült Államok])

(képviseli őket: D. W. Hull solicitor)

fellebbezőknek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2016. november 25-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

a többi fél az eljárásban:

[A 2021. szeptember 3-i végzéssel kijavítva] az **Európai Bizottság** (képviselik: F. Castilla Contreras, T. Vecchi, B. Mongin és C. Vollrath, meghatalmazotti minőségben)

alperes az elsőfokú eljárásban,

támogatja:

Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága (képviselik kezdetben: D. Guðmundsdóttir, Z. Lavery és D. Robertson, meghatalmazotti minőségben, segítők: J. Holmes QC, később: D. Guðmundsdóttir, meghatalmazotti minőségben, segítője: J. Holmes QC)

* Az eljárás nyelve: angol.

beavatkozó fél a fellebbezési eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: M. Vilaras tanácselnök, D. Šváby (előadó), S. Rodin, K. Jürimäe és P. G. Xuereb bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezetők: M. Aleksejev egységvezető, C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2019. január 24-i tárgyalásra,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Fellebbezésükkel a Xellia Pharmaceuticals ApS és az Alpharma LLC az Európai Unió Törvényszéke 2016. szeptember 8-i Xellia Pharmaceuticals és Alpharma kontra Bizottság ítéletének (T-471/13, nem tették közzé, a továbbiakban: megtámadott ítélet, EU:T:2016:460) hatályon kívül helyezését kéri, amely ítéletben a Törvényszék elutasította az egyrészt az [EUMSZ] 101. cikk és az EGT-megállapodás 53. cikke alkalmazására vonatkozó eljárásban (AT/39226 – Lundbeck ügy) 2013. június 19-én hozott C(2013) 3803 final európai bizottsági határozat (a továbbiakban: vitatott határozat) részleges megsemmisítése, másrészt pedig az e határozatban velük szemben kiszabott bírság összegének csökkentése iránti keresetüket.

Jogi háttér

Az 1/2003/EK rendelet

- 2 Az [EUMSZ 101.] és [EUMSZ 102. cikkben] meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendeletnek (HL 2003. L 1., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 205. o.) „A gazdasági ágazatoknak és a megállapodások típusainak vizsgálata” című 17. cikke (1) bekezdésének első albekezdése kimondja:

„Amennyiben a tagállamok közötti kereskedelem alakulása, az árak merevsége vagy egyéb körülmények azt jelzik, hogy a [belső] piaci verseny esetleg korlátozott vagy torzult, a Bizottság megvizsgálhatja a gazdaság meghatározott ágazatát vagy ágazatokon átnyúlóan a megállapodások valamely típusát. E vizsgálat során a Bizottság felkérheti a vállalkozásokat vagy a vállalkozások társulásait, hogy [az EUMSZ 101.] és [EUMSZ 102. cikk] végrehajtásához szükséges információkat nyújtsanak be, valamint e cél érdekében helyszíni vizsgálatokat folytathat le.”

- 3 E rendelet 21. cikkének (3) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az (1) bekezdés alapján elfogadott határozat nem hajtható végre az érintett tagállam nemzeti bíróságának előzetes jóváhagyása nélkül. A nemzeti bíróság[...] ellenőrzi, hogy a Bizottság határozata hiteles-e, és az előírányzott kényszerítő intézkedések nem önkényesek, illetve túlzottak-e, különös

tekintettel a gyanított jogsértés komolyságára, a kért bizonyíték jelentőségére, az adott vállalkozás érintettségére és annak észszerű valószínűségére, hogy a helyszíni vizsgálat tárgyához kapcsolódó üzleti könyvek és nyilvántartások azon helyiségekben vannak, amelyekre az engedélyt kérik. A nemzeti bíróság közvetlenül vagy a tagállam versenyhatóságán keresztül részletes magyarázatot kérhet a Bizottságtól az ahhoz szükséges tényezőkről, amelyek lehetővé teszik a kitűzött kényszerítő intézkedések arányosságának ellenőrzését.

Ugyanakkor a nemzeti bíróság nem kérdőjelezheti meg a helyszíni vizsgálat szükségességét, és nem követelheti meg, hogy bocsássák rendelkezésére a Bizottság irataiban foglalt adatokat. A bizottsági határozat jogszerűségét kizárólag a Bíróság vizsgálhatja felül.”

4 Az említett rendelet 23. cikkének (2) bekezdése előírja:

„A Bizottság határozattal bírságot szabhat ki a vállalkozásokra vagy vállalkozások társulásaira, amennyiben azok akár szándékosan, akár gondatlanságból:

a) megsértik [az EUMSZ 101.] vagy [EUMSZ 102. cikket]; vagy

[...]

A jogsértésben részt vevő vállalkozások és vállalkozások társulásai tekintetében a bírság egyenként nem haladhatja meg az előző üzleti év teljes forgalmának 10%-át.

[...]”

A 2006. évi bírságkiszabási iránymutatás

5 Az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján kiszabott bírságok megállapításáról szóló iránymutatás (HL 2006. C 210., 2. o.; a továbbiakban: 2006. évi bírságkiszabási iránymutatás) 19–22. és 37. pontja a következőket mondja ki:

„19. A bírság alapösszege az eladások értékéhez bizonyos meghatározott mértékben aránylik; az arányszámot a jogsértés súlyosságának függvényében állapítják meg, és a jogsértés éveinek számával szorozzák meg.

20. A súlyosságot minden egyes jogsértéstípusnál esetenként állapítják meg, valamennyi releváns körülmény figyelembevételével.

21. Általános szabály szerint az eladások értékének szóban forgó arányát akár 30%-ban is megállapíthatják.

22. Annak eldöntéséhez, hogy az eladások értékének adott esetben alkalmazandó aránya alacsonyabb vagy magasabb legyen ennél a mértéknél [helyesen: e skála alsó vagy felső értékéhez közelítsen], a Bizottság olyan tényezőket fog figyelembe venni, mint például a jogsértés jellege, az érintett felek összesített piaci részesedése, a jogsértés földrajzi kiterjedése, valamint az, hogy a jogsértés megvalósult-e.

[...]

37. Bár a jelen [i]ránymutatás meghatározza az általános módszertant a bírságok megállapítását illetően, azonban az egyes ügyek egyedisége vagy egy bizonyos ügy esetében az elrettentő hatás elérésének szükségessége okán a Bizottság eltérhet ezektől a módszerektől, valamint a 21. pontban megszabott határértékektől.”

A gyógyszeripari ágazatra vonatkozó vizsgálat megindítását elrendelő 2008. január 15-i határozat

6 A gyógyszeripari ágazatra vonatkozó vizsgálat megindítását az 1/2003/EK rendelet 17. cikke alapján elrendelő 2008. január 15-i bizottsági határozat (COMP/D 2/39.514 ügy) (a továbbiakban: a gyógyszeripari ágazatra vonatkozó vizsgálat megindítását elrendelő 2008. január 15-i határozat (3)–(5) preambulumbekzdésének, valamint (8) preambulumbekzdésének szövege a következő:

„(3) Bizonyos, az innovatív és generikus gyógyszerek által általában támasztott versennyel kapcsolatos körülmények, mint például az innovációnak a piacra újonnan belépő gyógyszerek számára tekintettel való visszaesése, valamint a generikusgyógyszer-gyártók kései piacra lépése arra enged következtetni, hogy az európai gyógyszeripari ágazatban lehetséges, hogy a verseny korlátozva van, vagy torzult.

(4) A körülmények arra utalnak, hogy a gyógyszergyártók bizonyos kereskedelmi gyakorlatokat folytatnak, ideértve különösen az olyan szabadalmak megszerzését vagy gyakorlását, amelyek nem az innováció védelmére, hanem az innovatív és/vagy generikus gyógyszerek által támasztott verseny megakadályozására szolgálhatnak, az olyan peres eljárásokat, amelyek visszaélészerűek lehetnek, valamint az olyan megállapodásokat, amelyek összejátszásra irányulhatnak.

(5) E magatartások a verseny torzulásához vezethetnek, amennyiben indokolatlanul védik a piacon jelen lévő gyógyszergyártókat az innovatív vagy generikus gyógyszerek által támasztott versennyel szemben, például a szabadalom által biztosított oltalom egyoldalú magatartás vagy megállapodások révén történő *de facto* kiterjesztésével. Az ilyen magatartások korlátozhatják a fogyasztók választását, csökkenthetik az új termékek kutatásába és fejlesztésébe történő beruházásra irányuló gazdasági ösztönzőket, valamint veszélyeztethetik az állami és magánszektor egészségügyi költségvetéseit.

[...]

(8) Amennyiben a gyógyszeripari ágazatra vonatkozó vizsgálat versenyellenes megállapodások vagy magatartások, illetve erőfölénnyel való visszaélés esetleges fennállására utal, a Bizottság vagy adott esetben a nemzeti versenyhatóságok meghozhatják a megfelelő intézkedéseket az ágazatban fennálló verseny helyreállítása érdekében, különösen azáltal, hogy egyes jogalanyokkal szemben olyan vizsgálatokat indítanak, amelyek az [EUMSZ 101.] és/vagy az [EUMSZ 102. cikk] szerinti határozatok meghozatalához vezethetnek.”

A jogvita előzményei

7 A jelen fellebbezés a vitatott határozattal szemben benyújtott megsemmisítés iránti kereseteket követően a Törvényszék által kihirdetett hat ítélet ellen benyújtott hat kapcsolódó fellebbezés keretébe illeszkedik, amely fellebbezések a jelen fellebbezésen kívül a következők: a 2016. szeptember 8-i Sun Pharmaceutical Industries és Ranbaxy (UK) kontra Bizottság ítélettel

(T-460/13, nem tették közzé, EU:T:2016:453) szemben a C-586/16. P. sz. (Sun Pharmaceutical Industries és Ranbaxy (UK) kontra Bizottság) ügyben benyújtott fellebbezés, a 2016. szeptember 8-i Generics (UK) kontra Bizottság ítélettel (T-469/13, nem tették közzé, EU:T:2016:454) szemben a C-588/16. P. sz. (Generics (UK) kontra Bizottság) ügyben benyújtott fellebbezés, a 2016. szeptember 8-i Lundbeck kontra Bizottság ítélettel (T-472/13, EU:T:2016:449) szemben a C-591/16. P. sz. (Lundbeck kontra Bizottság) ügyben benyújtott fellebbezés, a 2016. szeptember 8-i Arrow Group és Arrow Generics kontra Bizottság ítélettel (T-467/13, nem tették közzé, EU:T:2016:450) szemben a C-601/16. P. sz. (Arrow Group és Arrow Generics kontra Bizottság) ügyben benyújtott fellebbezés, valamint a 2016. szeptember 8-i Merck kontra Bizottság ítélettel (T-470/13, nem tették közzé, EU:T:2016:452) szemben a C-614/16. P. sz. (Merck kontra Bizottság) ügyben benyújtott fellebbezés.

8 A jogvita előzményeit a megtámadott ítélet 1–38. pontja az alábbiak szerint mutatta be:

„I – A jelen ügyben érintett társaságok

- 1 A H. Lundbeck A/S (a továbbiakban: Lundbeck) a dán jog szerinti társaság, amely olyan vállalatcsoportot irányít, amely a központi idegrendszert érintő betegségek – így a depresszió – kezelését szolgáló gyógyszeripari termékek kutatására, fejlesztésére, gyártására, marketingjére, értékesítésére és forgalmazására szakosodott.
- 2 A Lundbeck egy originálisgyógyszer-gyártó, vagyis olyan vállalkozás, amely tevékenységét új gyógyszerek kutatására és ezek forgalmazására összpontosítja.
- 3 Az Alpharma Inc. a gyógyszeriparban, többek között a generikus gyógyszereket érintően világszinten aktív, amerikai jog szerinti társaság volt. 2008. decemberig az A.L. Industrier AS norvég jog szerinti társaság irányítása alatt állt. Ezt követően megvásárolta egy egyesült királysági gyógyszeripari vállalkozás, amelyet pedig megvásárolt egy egyesült államokbeli gyógyszeripari vállalkozás. E szerkezetátalakítások során az Alpharma Inc. először 2010. áprilisban Alpharma LLC-vé, majd 2013. április 15-én Zoetis Products LLC-vé (a továbbiakban: Zoetis), végül 2015. július 6-án újból Alpharma LLC-vé alakult át.
- 4 Az Alpharma Inc. 100%-ban irányította az Alpharma ApS-t, egy dán jog szerinti társaságot, amely több leányvállalattal rendelkezett az Európai Gazdasági Térségben (EGT) (a továbbiakban együtt: Alpharma-csoport). Több szerkezetátalakítást követően 2008. március 31-én az Alpharma ApS az Axellia Pharmaceuticals ApS-szé alakult át, amelyet 2010-ben Xellia Pharmaceuticals ApS [...] névre neveztek át.

Az érintett termék és az arra vonatkozó szabadalmak

- 5 A jelen ügyben érintett termék a citalopram megnevezésű gyógyszerhatóanyagot tartalmazó antidepresszáns gyógyszer.
- 6 1977-ben a Lundbeck Dániában szabadalmi bejelentést tett a citalopram gyógyszerhatóanyagot, valamint az említett hatóanyag előállítására használt két, alkilezési és ciánózási eljárást illetően. E hatóanyagra és ezen eljárásokra vonatkozóan [...] 1977 és 1985 között Dániában és több nyugat-európai országban szabadalmakat adtak.

- 7 Az EGT-t illetően az [e szabadalmakból], valamint adott esetben a gyógyszerek kiegészítő oltalmi tanúsítványának bevezetéséről szóló, 1992. június 18-i 1768/92/EGK tanácsi rendelet (HL [1992.] L 182., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 11. kötet, 200. o.) által előírt kiegészítő oltalmi tanúsítványokból eredő oltalom 1994 (Németország vonatkozásában) és 2003 (Ausztria vonatkozásában) között lejárt. Konkrétan az Egyesült Királyság esetében e szabadalmak 2002. januárban jártak le.
- 8 Az idők során a Lundbeck más, a citalopram hatékonyabb előállítását szolgáló eljárásokat fejlesztett ki, amelyekre szabadalmakat kért és gyakran kapott is az EGT különböző országaiban, illetve a Szellemi Tulajdon Világszervezetétől (WIPO) és az Európai Szabadalmi Hivaltaltól (EPO).
- 9 Először is 2000. március 13-án a Lundbeck szabadalmi bejelentést nyújtott be a dán hatóságokhoz a citalopram olyan előállítási eljárását illetően, amely a felhasznált sók kristályosítás révén történő megtisztításának módszerét írta elő. Hasonló bejelentéseket tett az EGT más országaiban, valamint a WIPO-nál és az EPO-nál is. A Lundbeck 2002 első félévében több tagállamban szabadalmat kapott a kristályosítást alkalmazó eljárásra (a továbbiakban: a kristályosításra vonatkozó szabadalmak), így többek között 2002. január 30-án az Egyesült Királyságban és 2002. február 11-én Dániában. Az EPO 2002. szeptember 4-én adott szabadalmat a kristályosításra. Egyebekben Hollandiában a Lundbeck már 2000. november 6-án ezen eljárásra vonatkozó használati mintát [...], vagyis előzetes vizsgálat nélkül biztosított, hat évig érvényes szabadalmat kapott.
- 10 Másodszor 2001. március 12-én a Lundbeck szabadalmi bejelentést nyújtott be [Nagy-Britannia és Észak-Írország] Egyesült Királyság[ának] hatóságaihoz egy olyan, a citalopram előállítását szolgáló eljárás vonatkozásában, amely a felhasznált sók filmes desztilláció révén történő megtisztításának módszerét írta elő. Az Egyesült Királyság hatóságai 2001. október 3-án szabadalmat adtak a Lundbeck részére az említett filmes desztillációs eljárásra (a továbbiakban: a filmes desztillációs eljárásra vonatkozó szabadalom). E szabadalmat azonban 2004. június 23-án visszavonták, mivel nem volt újszerű a Lundbeck egy másik szabadalmához képest.
- 11 Végül a Lundbeck 2002 közepére vagy 2003 elejére előirányozta egy új antidepresszáns gyógyszer, az escitalopram (vagy S-citalopram) gyógyszerhatóanyagon alapuló Cipralex forgalomba hozatalát. Ez az új gyógyszer ugyanazokat a betegeket célozta, mint akiket a Lundbeck citalopram gyógyszerhatóanyagon alapuló, szabadalom által védett Cipramil megnevezésű gyógyszerével lehet kezelni. Az escitalopram gyógyszerhatóanyagot legalább 2012-ig érvényes szabadalmak védték.

A Lundbeck által az Alpharma-csoporttal kötött megállapodás és egyéb háttérinformációk

- 12 2002 során a Lundbeck a citalopramot illetően hat megállapodást (a továbbiakban: szóban forgó megállapodások) kötött a generikus gyógyszerek gyártása vagy forgalmazása terén aktív vállalkozásokkal (a továbbiakban: [generikusgyógyszer-gyártók]), többek között az Alpharma-csoporttal.
- 13 A jelen ügyben releváns megállapodást (a továbbiakban: vitatott megállapodás) a Lundbeck és az Alpharma ApS 2002. február 22-én kötötte az ezen időponttól 2003. június 30-ig terjedő időszakra (a továbbiakban: releváns időszak).

14 E megállapodás megkötését megelőzően, 2002 januárjában az Alpharma-csoport egy készletnyi generikus citalopramtablettát vásárolt az Alfred E. Tiefenbacher GmbH & Co.-tól (a továbbiakban: Tiefenbacher), amelyet az indiai Cipla társaság gyógyszerhatóanyagából állítottak elő, és abból további mennyiségeket is rendelt.

15 A vitatott megállapodás preambuluma (a továbbiakban: preambulum) illetően többek között a következőkre kell rámutatni:

- az első preambulumbekzdés emlékeztet arra, hogy »a Lundbeck olyan szellemi tulajdonjogok jogosultja, amelyek kiterjednek különösen a 'Citalopram' [(a megállapodás szövegében végig nagy c-vel írva)] gyógyszerhatóanyag gyártására [...] vonatkozó szabadalmakra, beleértve az [e megállapodás] A. mellékletében [...] szereplő szabadalmakat«;
- a második preambulumbekzdés rögzíti, hogy a Lundbeck »Citalopram« tartalmú gyógyszeripari termékeket gyárt és értékesít valamennyi tagállamban, továbbá Norvégiában és Svájcban, azzal, hogy ezen országok együttesen »Terület«-ként kerülnek megnevezésre;
- a harmadik és negyedik preambulumbekzdés utal arra, hogy az Alpharma-csoport »Citalopram« tartalmú gyógyszeripari termékeket gyártott vagy vásárolt a »Területen«, a Lundbeck hozzájárulása nélkül;
- az ötödik és hatodik preambulumbekzdés szerint a Lundbeck az Alpharma-csoport termékein laboratóriumi tesztek végzett, amelyek eredményei alapján megalapozottan feltételezheti, hogy az e termékek előállítására érdekében alkalmazott gyártási módszerek sértik a szellemi tulajdonjogait;
- a hetedik preambulumbekzdés emlékeztet arra, hogy 2002. január 31-én a Lundbeck az Egyesült Királyság bíróságai előtt pert indított (a továbbiakban: egyesült királysági bitorlási kereset, illetve per) annak érdekében, hogy adjanak ki intézkedést »a Citalopramot tartalmazó termékeknek az Alpharma-csoport általi értékesítése ellen, a Lundbeck szellemi tulajdonjogainak megsértése miatt«;
- a nyolcadik preambulumbekzdésben az szerepel, hogy az Alpharma-csoport elismeri, hogy a Lundbeck észrevételei helyesek, és vállalja, hogy nem hoz forgalomba »ilyen termékeket«;
- a kilencedik és tizedik preambulumbekzdés leszögezi, hogy a Lundbeck:
  - »elfogadja, hogy az Alpharma[-csoport] részére kompenzációt fizet annak érdekében, hogy elkerülhesse a szabadalmi pert«, amelynek kimenetele nem jelezhető előre abszolút biztonsággal, és amely költséges és időigényes;
  - »elfogadja, hogy a jogvita megoldása érdekében megvásárolja az Alpharma[-csoporttól] a teljes, Citalopramot tartalmazó termékkészletét, valamint [részére] e termékek után kompenzációt fizet«.

16 A vitatott megállapodás főszövegét illetően többek között a következőkre kell rámutatni:

- [a vitatott megállapodás] 1.1 pont[ja] kimondja, hogy az Alpharma-csoport – ideértve »Leányvállalatait« is – »visszmondja, leállítja és nem végzi a Területen [...] Citalopramot tartalmazó gyógyszeripari termékek semmilyen importját, [...] gyártását [...] vagy értékesítését a [releváns időszak] folyamán«, a Lundbeck pedig eláll az egyesült királysági bitorlási keresettől;
  - ugyanezen pont kimondja, hogy nem vonatkozik «az escitalopramot tartalmazó termékekre»;
  - az 1.2 pont előírja, hogy »[a vitatott megállapodás 1.1 pontjában] rögzített kötelezettség bármilyen megsértése esetén vagy a Lundbeck felhívására az Alpharma[-csoport] [...] önkéntesen aláveti magát a Területhez tartozó bármely ország bármely illetékes bírósága ideiglenes intézkedésének«, és hogy a Lundbeck az ilyen intézkedést garancia letétbe helyezése nélkül kérheti;
  - az 1.3 pont kimondja, hogy az e megállapodásban előírt kötelezettségek kompenzációjaként és a peres eljárás költségeinek és időtartamának elkerülése érdekében a Lundbeck 12 millió amerikai dollár (USD) összeget fizet az Alpharma-csoport részére, ebből 11 milliót az Alpharma-csoport »Citalopramot« tartalmazó termékeiért, három 4 milliós részletben, amelyeket 2002. március 31-én, 2002. december 31-én, illetve 2003. június 30-án kell teljesíteni;
  - a 2.2 pont rögzíti, hogy az Alpharma-csoport legkésőbb 2002. március 31-ig leszállítja a Lundbeck részére az ezen időpontig a birtokában lévő, »Citalopramot« tartalmazó termékek teljes készletét, vagyis a vitatott megállapodás megkötésének időpontjában már a birtokában lévő 9,4 millió tablettát és az általa megrendelt 16 millió tablettát.
- 17 [A vitatott megállapodás] A. melléklet[e] tartalmazza a Lundbeck által [e megállapodás] aláírása előtt előterjesztett, 28 szellemi tulajdonjogi igényt tartalmazó listát, amely igények közül az említett időpontra kilencnek már helyt is adtak. E szellemi tulajdonjogok a citalopram gyógyszerhatóanyag előállítását célzó, a kristályosításra vonatkozó szabadalmakban és a filmes desztillációs eljárásra vonatkozó szabadalomban hivatkozott eljárásokra vonatkoztak.
- 18 Egyébként rá kell mutatni, hogy 2002. május 2-án egy egyesült királysági bíróság olyan, hozzájárulással hozott végzést hozott, amely előírta az egyesült királysági bitorlási per felfüggesztését a Lundbeck és többek között az Alpharma-csoport közötti azon megállapodás megkötése miatt, amely szerint az utóbbi »visszmondja, leállítja és nem végzi a [tagállamokban], Norvégiában és Svájcban ('Releváns Területek') [az Egyesült Királyság hatóságai által kiadott kristályosításra vonatkozó szabadalmakban és filmes desztillációs eljárásra vonatkozó szabadalomban] vagy bármely más, a Releváns Területeken megadott vagy kért egyenértékű szabadalomban hivatkozott eljárások alkalmazása révén előállított citalopramot tartalmazó gyógyszeripari termékek semmilyen importját, [...] gyártását [...] vagy értékesítését 2003. június 30-ig« [...].

A Bizottság lépései a gyógyszeripari ágazatban és a közigazgatási eljárás

- 19 2003. októberben a Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen (KFST, dán verseny- és fogyasztóvédelmi hatóság) tájékoztatta a [...] Bizottságot a szóban forgó megállapodások fennállásáról.

- 20 Mivel azok többségükben az EGT egészségét, vagy legalábbis a Dán Királyságon kívül más tagállamokat is érintettek, olyan megállapodás született, hogy a Bizottság vizsgálja meg azok összeegyeztethetőségét a versenyjoggal, a KFST pedig nem folytatja e kérdés vizsgálatát.
- 21 2003 és 2006 között a Bizottság az [1/2003] rendelet 20. cikkének (4) bekezdése értelmében vett helyszíni vizsgálatokat folytatott a Lundbecknél és más, a gyógyszeripari ágazatban tevékenykedő társaságoknál. A Lundbeck és egy másik társaság részére továbbá az említett rendelet 18. cikkének (2) bekezdése értelmében vett információkéréseket is küldött.
- 22 2008. január 15-én a Bizottság az 1/2003/EK rendelet 17. cikke alapján elfogadta a gyógyszeripari ágazatra vonatkozó vizsgálat megindítását elrendelő határozatot (COMP/D 2/39514 ügy). E határozat egyetlen cikke kimondta, hogy a lefolytatandó vizsgálat emberi felhasználásra szánt innovatív és generikus gyógyszerek piaci bevezetésére vonatkozik.
- 23 2009. július 8-án a Bizottság közleményt fogadott el, amely összefoglalta a gyógyszeripari ágazatra vonatkozó vizsgálati jelentését. E közlemény egy »technikai mellékletben« tartalmazta az említett vizsgálati jelentés teljes változatát, egy kizárólag [angol nyelven] elérhető bizottsági munkadokumentum formájában.
- 24 2010. január 7-én a Bizottság eljárást indított a Lundbeckkel szemben.
- 25 2010-ben és 2011 első féléve során a Bizottság információkéréseket küldött a Lundbecknek és nevezetesen a szóban forgó megállapodásokban részt vevő többi társaságnak, köztük az Alpha-csoportnak.
- 26 2012. július 24-én a Bizottság eljárást indított nevezetesen a szóban forgó megállapodásokban részt vevő [generikusgyógyszer-gyártókkal] szemben, és részükre, valamint a Lundbeck részére is kifogásközlést küldött.

[...]

- 30 2013. június 19-én a Bizottság meghozta a [vitatott] határozatot.

A [vitatott] határozat

- 31 A [vitatott] határozatban a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a vitatott megállapodás, csakúgy, mint egyébként a többi szóban forgó megállapodás, az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése és az [Európai Gazdasági Térségről szóló, 1992. május 2-i] megállapodás [(HL 1994. L 1., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 52. kötet, 3. o.)] 53. cikkének (1) bekezdése értelmében vett, cél általi versenykorlátozásnak minősül, amelyet a Lundbeck, valamint az Alpha ApS, az Alpha Inc. és az A.L. Industrier követett el (a [vitatott] határozat 1. cikkének (3) bekezdése).
- 32 Amint az a [vitatott] határozat (1087) preambulumbekkezdésében szereplő összefoglalóból kitűnik, a Bizottság e célból többek között az alábbi elemekre [támaszkodott]:
- a [vitatott] megállapodás megkötésének időpontjában a Lundbeck és az Alpha-csoport legalább potenciális versenytársak voltak az EGT több országában;

- e megállapodás értelmében a Lundbeck jelentős értéket ruházott át az Alpharma-csoport részére;
  - ezen értékátruházás ahhoz a feltételhez kapcsolódott, hogy az Alpharma-csoport elfogadja a piacra lépése említett megállapodásban szereplő korlátozásait, különösen pedig az Alpharma-csoport azon kötelezettségvállalásához, hogy nem értékesít semmilyen generikus citalopramot az EGT-ben a releváns időszakban;
  - ezen értékátruházás lényegileg annak a nyereségnek felelt meg, amelyet az Alpharma-csoport akkor érhetett volna el, ha sikeresen belépett volna a piacra;
  - a Lundbeck nem érhetett volna el ilyen korlátozásokat a kristályosításra vonatkozó szabadalmak és a filmes desztillációs eljárásra vonatkozó szabadalom (a továbbiakban: a Lundbeck új [eljárási] szabadalmi) alkalmazásának eredményeként, mivel az Alpharma-csoportot a vitatott megállapodás értelmében terhelő kötelezettségek túlmentek az eljárási szabadalmak jogosultjait megillető jogokon;
  - a vitatott megállapodás nem írt elő arra vonatkozó kötelezettségvállalást, hogy a Lundbeck tartózkodik az Alpharma-csoport elleni bitorlási keresetek benyújtásától abban az esetben, ha az utóbbi a vitatott megállapodás lejártát követően piacra lépne generikus citaloprammal.
- 33 A Bizottság bírságokat is kiszabott a szóban forgó megállapodásokban részes valamennyi féllel szemben. Ennek során a [2006. évi bírságkiszabási iránymutatást] alkalmazta. Noha a Lundbeck tekintetében a Bizottság az [ezen iránymutatásban] leírt, az érintett termék e vállalkozás által megvalósított eladásainak értékén alapuló általános módszert követte (a [vitatott] határozat (1316)–(1358) preambulumbekkezdése), ezzel szemben a szóban forgó megállapodások többi résztvevője, vagyis a [generikusgyógyszer-gyártók] esetében élt az ezen iránymutatás 37. pontjában előírt azon lehetőséggel, hogy az ügy egyediségére figyelemmel e felek tekintetében eltérjen e módszertől (a [vitatott] határozat (1359) preambulumbekkezdése).
- 34 Ily módon a szóban forgó megállapodások Lundbecktől eltérő feleit – köztük az Alpharma-csoportot – illetően a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a bírság alapösszegének meghatározása céljából, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a bírság kellő elrettentő hatással rendelkezzen, figyelembe kell venni azon összegek értékét, amelyeket a Lundbeck a szóban forgó megállapodások értelmében átruházott rájuk, anélkül hogy különbséget tennének a jogsértések között azok jellege vagy földrajzi hatóköre, illetve az érintett vállalkozások piaci részesedései alapján, amely tényezőkre csak a teljesség kedvéért tértek ki (a [vitatott] határozat (1361) preambulumbekkezdése).
- 35 Az Alpharma-csoportot illetően a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a Lundbeck által e csoportnak kifizetett összegek a 2002. évi átlagárfolyamon 11,1 millió USD-t tettek ki, amely 11,7 millió eurónak felelt meg. Ezen összeg egyrészt az Alpharma-csoport citalopramkészletének megvásárlásáért fizetett 10,1 millió USD-ből állt, figyelembe véve a Lundbeck által 2002. december 31-én megfizetett részlet 900 000 USD összegű csökkentését (lásd a [megtámadott ítélet] 16. pontjának negyedik francia bekezdését), mivel a kapott tabletták száma alacsonyabb volt a megállapodás szerinti mennyiségnél, másrészt pedig 1 millió USD-ből állt a vitatott megállapodás megkötése révén elkerült perköltségek miatt (a [vitatott] határozat (545), (547), (1071), (1374) preambulumbekkezdése és 1867. lábjegyzete).

- 36 Figyelemmel a vizsgálat teljes időtartamára, a Bizottság 10%-kal csökkentette a [vitatott] határozat valamennyi címzettjével szemben kiszabott bírságok összegét (a [vitatott] határozat (1349) és (1380) preambulumbekzdése).
- 37 Végül a Bizottság az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének második albekezdését alkalmazta, amely szerint a jogsértésben részt vevő minden egyes vállalkozás, azaz a [Xellia Pharmaceuticals], a Zoetis és az A.L. Industrier esetében a bírság egyenként nem haladhatja meg az előző üzleti évben elért teljes forgalmának 10%-át, mivel e társaságok a [vitatott] határozat elfogadásakor már nem képezték ugyanazon vállalkozás részét (a [vitatott] határozat (1384) preambulumbekzdése). Ami az A.L. Industrier-t illeti, a Bizottság nem a 2012. [évben], hanem a 2011-ben elért forgalmat vette figyelembe, mivel úgy ítélte meg, hogy a 2012. [évi] adatok nem egy rendes gazdasági tevékenységet magában foglaló évre vonatkoznak (a [vitatott] határozat (1386) és (1387) preambulumbekzdése).
- 38 E megfontolások alapján a Bizottság a [Xellia Pharmaceuticalsszal] és a Zoetisszel szemben egyetemlegesen 10 530 000 euró összegű bírságot szabott ki, míg az A.L. Industrier egyetemleges felelősségét 43 216 euró összegre korlátozta (a [vitatott] határozat (1396) preambulumbekzdése és 2. cikkének (3) bekezdése).”

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

- 9 A Törvényszék Hivatalához 2013. augusztus 28-án benyújtott beadványával a Xellia Pharmaceuticals (a továbbiakban: Xellia) és a Zoetis, jelenleg Alpharma LLC, keresetet indított a vitatott határozat részleges megsemmisítése és a Bizottság által velük szemben kiszabott bírság csökkentése iránt.
- 10 Keresete alátámasztása érdekében a Xellia és a Zoetis nyolc jogalapra hivatkozott, amelyek közül az első lényegében a vitatott megállapodás hatályának a Bizottság általi értelmezését érintő nyilvánvaló mérlegelési hibán, a második az Alpharma-csoportnak a Lundbeck potenciális versenytársának minősítését érintő téves jogalkalmazáson és mérlegelési hibán, a harmadik a vitatott megállapodás „cél általi versenykorlátozásnak” minősítésével kapcsolatos nyilvánvaló mérlegelési hibán alapul, a negyedik az ilyen korlátozás fennállásának megállapításával kapcsolatos téves jogalkalmazáson alapul, holott e megállapodás hatálya a Lundbeck új eljárási szabadalmihoz fűződő kizáró hatályt tükrözi, az ötödik a védelemhez való jog megsértésén, a hatodik a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének megsértésén alapul, mivel a Zoetis a vitatott határozat címzettje, a hetedik a velük szemben kiszabott bírság összegének kiszámítása során elkövetett hibákon, a nyolcadik pedig a bírságösszeg azon részének felső határával kapcsolatos nyilvánvaló mérlegelési hibán alapul, amelynek megfizetéséért az A.L. Industrier egyetemlegesen felel.
- 11 A Törvényszék a megtámadott ítéletben teljes egészében elutasította e keresetet.

A Bírság előtti eljárás

- 12 A Bírság Hivatalához 2016. november 25-én benyújtott beadványával a Xellia és az Alpharma LLC (a továbbiakban: fellebbezők) előterjesztette a jelen fellebbezést.

- 13 A Bíróság Hivatalához 2017. július 28-án benyújtott beadványokban az Egyesült Királyság kérte, hogy a Bizottság kérelmeinek támogatása végett beavatkozhatson a jelen ügyben, valamint a jelen ítélet 7. pontjában említett, C-586/16. P. sz. (Sun Pharmaceutical Industries és Ranbaxy (UK) kontra Bizottság), C-588/16. P. sz. (Generics (UK) kontra Bizottság), C-601/16. P. sz. (Arrow Group és Arrow Generics kontra Bizottság) és C-614/16. P. sz. (Merck kontra Bizottság) ügyekben. A 2017. október 25-i Sun Pharmaceutical Industries és Ranbaxy (UK) kontra Bizottság végzésben (C-586/16 P, nem tették közzé, EU:C:2017:831), a 2017. október 25-i Generics (UK) kontra Bizottság végzésben (C-588/16 P, nem tették közzé, EU:C:2017:829), a 2017. október 25-i Arrow Group és Arrow Generics kontra Bizottság végzésben (C-601/16 P, nem tették közzé, EU:C:2017:826), a 2017. október 25-i Xellia Pharmaceuticals és Alpharma kontra Bizottság végzésben (C-611/16 P, nem tették közzé, EU:C:2017:825) és a 2017. október 25-i Merck kontra Bizottság végzésben (C-614/16 P, nem tették közzé, EU:C:2017:828) a Bíróság elnöke e kérelmeknek helyt adott. Figyelemmel azonban többek között a Bíróság elnökének 2017. július 5-i Lundbeck kontra Bizottság végzésére (C-591/16 P, nem tették közzé, EU:C:2017:532), a Bíróság elnöke e tagállam tekintetében ezen ügyek mindegyikében elrendelte többek között a vitatott határozat bizalmas változatának bizalmas kezelését, így csak e határozat nem bizalmas változatát közölték az Egyesült Királysággal.
- 14 A Bíróság 2018. november 27-én úgy határozott, hogy a jelen ügyet a negyedik tanácsnak osztják ki, amely a jelen ügyre, valamint a C-586/16. P. sz. (Sun Pharmaceutical Industries és Ranbaxy (UK) kontra Bizottság), a C-588/16. P. sz. (Generics (UK) kontra Bizottság), a C-591/16. P. sz. (Lundbeck kontra Bizottság), a C-601/16. P. sz. (Arrow Group és Arrow Generics kontra Bizottság) és a C-614/16. P. sz. (Merck kontra Bizottság) ügyre vonatkozó közös tárgyalást követően, a főtanácsnok indítványának meghallgatása után határoz.
- 15 A Bíróság eljárási szabályzata 61. cikkének (2) bekezdése alapján a Bíróság 2018. november 29-én számos írásbeli kérdést intézett a jelen ügyben folytatott eljárásban részt vevő felekhez, hogy azokra a tárgyaláson szóban válaszoljanak, valamint megküldte számukra a tárgyalás előzetes tervét, amely pontosan részletezte a tárgyalás lefolyását. E felek észrevételeit követően 2019. január 22-én megküldték számukra a tárgyalás végleges tervét.
- 16 A jelen ügy és a jelen ítélet 14. pontjában említett ügyek közös tárgyalására 2019. január 24-én került sor.
- 17 A főtanácsnok 2020. február 6-án az eljárási szabályzat 62. cikke alapján írásban megválaszolandó kérdést intézett a jelen ügyben folytatott eljárásban részt vevő felekhez, amelyben felhívta őket arra, hogy foglaljanak állást abban a tekintetben, hogy a 2020. január 30-i Generics (UK) és társai ítéletnek (C-307/18, EU:C:2020:52) esetlegesen milyen hatása van a jelen ügyben felhozott, a Lundbeck és a generikusgyógyszer-gyártók közötti potenciális verseny fennállására, valamint a Lundbeck és ez utóbbiak között kötött megállapodások „cél általi korlátozásnak” minősítésére vonatkozó jogalapokra. Az e kérdésre adott válaszok 2020. március 6-án érkeztek be a Bírósághoz.
- 18 2020. március 10-i határozatával a Bíróság a 2020. január 30-i Generics (UK) és társai ítélet (C-307/18, EU:C:2020:52) kihirdetését követően úgy határozott, hogy a jelen ügyben a főtanácsnok indítványa nélkül határoz.

A felek kérelmei a Bíróság előtt

- 19 Fellebbezésükben a fellebbezők azt kérik, hogy a Bíróság:
- teljes egészében vagy részben helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet;
  - teljes egészében vagy részben semmisítse meg a vitatott határozatot;
  - törölje vagy lényegesen csökkentse a velük szemben kiszabott bírságot;
  - másodlagosan, utalja vissza az ügyet a Törvényszék elé, hogy az a Bíróság ítéletével összhangban hozzon határozatot, és
  - kötelezze a Bizottságot a jelen eljárásban és a Törvényszék előtti eljárásban felmerült költségek viselésére.
- 20 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:
- a fellebbezést mint nyilvánvalóan megalapozatlant utasítsa el, és
  - kötelezze a fellebbezőket a költségek viselésére.
- 21 Az Egyesült Királyság azt kéri, hogy a Bíróság a fellebbezést teljes egészében utasítsa el.

A fellebbezésről

- 22 Fellebbezésük alátámasztása érdekében a fellebbezők kilenc jogalapra hivatkoznak.
- 23 Az első jogalap a Lundbeck új eljárási szabadalmi érvényessége vélelmének a Lundbeck és az Alpharma-csoport közötti potenciális verseny fennállásának elemzése keretében való megsértésén, a második jogalap pedig a bizonyítási teher megfordulásán, valamint azon alapul, hogy a Törvényszék az említett elemzés keretében olyan elemeket vett figyelembe, amelyek a vitatott határozatban nem szerepelnek.
- 24 A harmadik és a negyedik jogalap a vitatott megállapodás „cél általi korlátozásnak” való téves minősítésén, illetve azon kérdés vizsgálatának hiányán alapul, hogy a Bizottság bizonyította-e a vitatott megállapodásban az Alpharma-csoport tekintetében előírt korlátozások terjedelmével kapcsolatos állításait.
- 25 Az ötödik–kilencedik jogalap először is a Bizottság által lefolytatott vizsgálat időtartamának értékelését érintő téves jogalkalmazáson és a fellebbezők védelemhez való jogának megsértésén, másodszor az Alpharma LLC által elszenvedett hátrányos megkülönböztetésen, harmadszor a jogi háttér bizonytalanságán alapul, amelynek ki kellett volna zárnia az Alpharma-csoporttal szembeni bírságkiszabást, negyedszer azon alapul, hogy a Bizottság a vitatott határozatban az Alpharma-csoporttal szemben kiszabott bírság összegének megállapításakor nem vette figyelembe a jogsértés súlyát, ötödször pedig azon alapul, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor az A.L. Industrier-vel szemben kiszabható bírság maximális összegének megállapítása érdekében a releváns üzleti év meghatározása során téves jogi kritériumot alkalmazott.

- 26 Először együttesen az első és második jogalapot, majd szintén együtt a harmadik és negyedik jogalapot, végül egymást követően az ötödik–kilencedik jogalapot kell megvizsgálni.

Az első és második jogalapról

A megtámadott ítélet releváns pontjairól

- 27 A megsemmisítés iránti keresetük keretében felhozott második jogalapjukkal a fellebbezők arra hivatkoztak, hogy a Bizottság több tekintetben is tévesen alkalmazta a jogot és mérlegelési hibákat követett el, amikor az Alpharma-csoportot a Lundbeck potenciális versenytársának minősítette.
- 28 A Törvényszék e jogalapot a megtámadott ítélet 49–156. pontjában elutasította.
- 29 Előzetesen a Törvényszék a vitatott határozatban a potenciális versennyel kapcsolatban elvégzett elemzést foglalta össze, amely során a megtámadott ítélet 51–58. pontjában a következőket állapította meg:

„51 A [vitatott] határozat (615)–(620) preambulumbekzdésében a Bizottság a gyógyszeripari ágazat sajátos jellemzőivel foglalkozott, és két olyan szakaszt különböztetett meg, amely során a potenciális verseny ezen ágazatban megnyilvánulhat.

52 Az első szakasz több évvel a gyógyszerhatóanyagra vonatkozó szabadalom közelgő lejárta előtt kezdődhet, amikor az érintett gyógyszer generikus változatának forgalomba hozatalára készülő [generikusgyógyszer-gyártók] olyan életképes gyártási eljárásokat kezdenek el kifejleszteni, amelyek a szabályozási követelményeknek megfelelő terméket eredményeznek. Ezt követően a második szakaszban, a tényleges piacra lépésének előkészítése érdekében a [generikusgyógyszer-gyártónak] az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló, 2001. november 6-i 2001/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL [2001.] L 311., 67. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 27. kötet, 69. o.) értelmében vett forgalombahozatali engedélyt kell szereznie, be kell szereznie a tablettákat egy vagy több [generikusgyógyszer-gyártótól], vagy magának kell legyártania azokat, forgalmazókat kell keresnie, vagy ki kell alakítania saját forgalmazási hálózatát, vagyis egy sor olyan előzetes lépést kell tennie, amelyek nélkül soha nem állna fenn tényleges verseny a piacon.

[...]

54 A potenciális verseny e két szakaszában a [generikusgyógyszer-gyártók] gyakran szembesülnek szabadalmi jogi és szellemi tulajdonjogra vonatkozó kérdésekkel. Mindazonáltal általában megtalálják a módját, hogy elkerüljék az olyan fennálló szabadalmak megsértését, mint az eljárási szabadalmak. E tekintetben ugyanis több választási lehetőséggel rendelkeznek [...]

[...]

58 Ami konkrétan a Lundbeck és az Alpharma-csoport között a vitatott megállapodás megkötésének időpontjában fennálló versenyhelyzet vizsgálatát illeti, a Bizottság a [vitatott] határozat (1016)–(1039) preambulumbekzdésében többek között kiemelte, hogy az említett csoport:

- már megállapodást kötött a Tiefenbacherrel, amely lehetővé tette számára, hogy a Cipla vagy a Matrix indiai társaságok által előállított generikus citalopramot vásároljon, és azon forgalombahozatali engedélyeket használja, amelyekkel a Tiefenbacher már rendelkezett;
  - forgalombahozatali engedélyt kapott Hollandiában, Finnországban, Dániában, valamint Svédországban, és arra számított, hogy az Egyesült Királyságban is gyorsan megkapja azt;
  - 9,4 millió darab, a Cipla eljárása szerint gyártott generikus citalopramtablettából álló készlettel rendelkezett, és ebből még 16 milliót rendelt;
  - az Egyesült Királyságban közzétett egy árlistát;
  - két-hat héten belül szándékozott piacra lépni az EGT több országában;
  - arra a következtetésre jutott, hogy a Cipla által a citalopram előállítására használt eljárás sérti [a Lundbecknek az Egyesült Királyságban a kristályosítást alkalmazó eljárást védő] szabadalmát, azonban úgy vélte, hogy észszerű esélye van arra, hogy el tudja kerülni a piacra lépését blokkoló intézkedést, és hogy elérje az említett szabadalom érvénytelenné nyilvánítását;
  - lehetősége volt arra, hogy áttérjen a Matrix által gyártott citalopramra, amely társaság olyan eljárást alkalmazott, amelyre nem tekintettek úgy, hogy az sértene a Lundbeck új [eljárási] szabadalmait.”
- 30 Az Alpharma-csoport piacra lépésének lehetőségét illetően a Törvényszék két lehetséges utat vizsgált.
- 31 Ami az első utat, vagyis a Cipla által citalopram előállítására használt eljárás (a továbbiakban: a Cipla eljárása) szerint gyártott azon tablettákkal történő piacra lépést illeti, amelyeket az Alpharma-csoport már megkapott vagy megrendelt, a Törvényszék a megtámadott ítélet 85. pontjában emlékeztetett az e csoport egyik vezérigazgatójától származó, a vitatott határozat (1027) preambulumbekzdésében említett, 2002. február 19-i elektronikus levél (a továbbiakban: 2002. február 19-i elektronikus levél) tartalmára, amely a Lundbeck új eljárási szabadalmainak érvénytelenítése iránti olyan kérelmekre utalt, amelyekkel kapcsolatban észszerű esély volt arra, hogy azoknak helyt adnak, és megemlítette a Matrix által alkalmazott eljárás szerint előállított citalopram igénybevételének lehetőségét, amely eljárást a Lundbeck új eljárási szabadalmaira tekintettel nem tartotta problémásnak. Ezen ítélet 88. pontjában a Törvényszék ebből azt a következtetést vonta le, hogy maga az Alpharma-csoport is elismerte, hogy úgy tekintette, hogy észszerű esélyekkel rendelkezik arra, hogy elérje a Lundbeck azon szabadalmának megsemmisítését, amely a kristályosítást alkalmazó eljárást védte az Egyesült Királyságban.
- 32 Az említett ítélet 91. és 92. pontjában a Törvényszék kiemelte, hogy az Alpharma-csoport számos lépést tett és jelentős befektetéseket hajtott végre a piacra lépés érdekében, amelyeket fel is sorolt.
- 33 Ugyanezen ítélet 108. pontjában a Törvényszék kiemelte, hogy az Alpharma-csoport 2002. február 14-i belső elektronikus leveléből és a 2002. február 19-i elektronikus levélből kitűnik, hogy e csoport, bár tudomása volt azon kockázatokról, amelyekkel a piacra lépés járhat, nem feltétlenül hagyott volna fel terveivel, ha nem tudott volna a Lundbeckkel kellően előnyös megállapodást kötni.

- 34 A megtámadott ítélet 123. pontjában a Törvényszék hozzátette, hogy bár az, hogy a Lundbeck az Egyesült Királyságban 2002. január 30-án megszerezte a kristályosítást alkalmazó eljárást védő szabadalmat, meglepte az Alpharma-csoportot, mivel utóbbi arra számított, hogy a Lundbeck kérelmét elutasítják, e csoport továbbra is úgy tekintette, hogy bizonyos kockázatok fennállása ellenére észszerű esélyekkel rendelkezik arra, hogy elérje e szabadalom megsemmisítését, és hogy tekintettel különösen a már megtett lépésekre és beruházásokra, a piacra lépés tehát valós és konkrét lehetőség maradt, amely egy másik lehetőség volt azon kívül, hogy a Lundbeckkel kellően előnyös megállapodást köt.
- 35 Ezen ítélet 132. pontjában a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy az Alpharma-csoportnak a Lundbeck szerint is valós és konkrét lehetősége volt arra, hogy belépjen a piacra.
- 36 Végül az említett ítélet 136. pontjában a Törvényszék kimondta, hogy az, hogy a Cipla eljárása valószínűleg sértette a Lundbeck azon szabadalmát, amely a kristályosítást alkalmazó eljárást védte az Egyesült Királyságban, nem jelentett az Alpharma-csoport számára annyira jelentős piacralépési akadályt, hogy ne lehetne e csoportot a Lundbeck potenciális versenytársának tekinteni.
- 37 Ami a második utat, azaz a Matrix által alkalmazott eljárás szerint gyártott citaloprammal történő piacra lépést illeti, a Törvényszék a megtámadott ítélet 139., 143., illetve 154. pontjában rámutatott arra, hogy a Tiefenbacher és az Alpharma-csoport között kötött szerződés lehetővé tette e csoport számára, hogy a Cipla és a Matrix által alkalmazott eljárások szerint gyártott citalopramot szerezzen be, hogy az Alpharma-csoport úgy vélte, hogy a Matrix által a citalopram előállításához akkoriban alkalmazott eljárás lehetővé teszi számára, hogy anélkül lépjen piacra, hogy bitorolná a Lundbeck azon szabadalmát, amely a kristályosítást alkalmazó eljárást védte az Egyesült Királyságban, és hogy ezért a vitatott megállapodás megkötésének időpontjában még a Matrix eljárása szerint gyártott citalopramra való áttérés is valós és konkrét piacralépési lehetőséget jelentett az Alpharma-csoport számára.
- 38 Következésképpen a megtámadott ítélet 155. pontjában a Törvényszék kimondta, hogy az Alpharma-csoportnak legalább két valós és konkrét lehetősége volt a piacra lépésre, valamint hogy e lehetőségek révén versenynyomást gyakorolt a Lundbeckre.
- 39 Végül a fellebbezők által a megsemmisítés iránti keresetük alátámasztása érdekében felhozott negyedik, a „cél általi korlátozás” fennállásának megállapítását érintő téves jogalkalmazásra alapított jogalapra válaszolva, még ha a vitatott megállapodás hatálya a Lundbeck új eljárási szabadalmához fűződő kizáró hatályt tükrözi is, a Törvényszék a megtámadott ítélet 339. pontjában többek között a következőket állapította meg:
- „339 [...] a [megtámadott ítélet] 315. és 316. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatból következő elvek fényében meg kell jegyezni, hogy a bármely szabadalmat megillető érvényesség vélelme nem lehet egyenértékű egy olyan vélelemmel, miszerint minden olyan forgalomba hozott termék jogellenes, amely a szabadalom jogosultja szerint sérti e szabadalmat. Amint ugyanis arra a Bizottság emlékeztet, a jelen ügyben a Lundbeck feladata volt a generikus gyógyszerek piacra lépése esetén a nemzeti bíróságok előtt annak bizonyítása, hogy e gyógyszerek sértik az egyik vagy másik eljárási szabadalmát, mivel egy [generikusgyógyszer-gyártó] »kockázattal történő« piacra lépése önmagában nem jogellenes. Ezenfelül egy ilyen jogvita keretében az alperesnek lehetősége lett volna arra, hogy viszontkereset útján vitassa a Lundbeck által hivatkozott szabadalom érvényességét.

Az ilyen keresetek ugyanis gyakoriak a szabadalmak területén, és számos esetben eredményezik a hivatkozott eljárási szabadalom érvénytelenségének megállapítását, amint arra a Bizottság a [vitatott] határozat (76) preambulumbekzdésében rámutatott.”

A felek érvelése

- 40 A többek között a megtámadott ítélet 54. és 339. pontja ellen irányuló első jogalapjokkal a fellebbezők azt kifogásolják, hogy a Törvényszék megállapította, hogy az Alpharma-csoport a Lundbeck potenciális versenytársa volt, azon bizonyítékok ellenére, amelyek egyértelműen azt bizonyítják, hogy e csoport termékei bitorolták a Lundbeck új eljárási szabadalmait, amelyek érvényességét vélelmezni kellett volna.
- 41 A fellebbezők szerint a Törvényszéknek meg kellett volna győződnie arról, hogy a Bizottság előterjesztett-e olyan bizonyítékokat, amelyek a jogilag megkövetelt módon alátámasztják, hogy a Lundbeck új eljárási szabadalmi gyengék voltak, aminek hiányában vélelmezni kellett volna, hogy e szabadalmak érvényesek, a szabadalombitorló termékek piacra lépése pedig jogellenes. Márpedig a Törvényszék azáltal, hogy nem így járt el, megsértette a szabadalmak érvényessége vélelmének alapvető elvét, és figyelmen kívül hagyta azt a tényt, hogy egy szabadalom a jogosultja számára kizárólagossági jogot biztosít, nem pedig csupán azt a jogot, hogy e kizárólagosságot bíróság előtt érvényesítse. Ezáltal az EUMSZ 101. cikk alapján végzett értékelését „elválasztotta” a szabadalmi jogból eredő elvektől.
- 42 E tekintetben a fellebbezők azzal érvelnek, hogy a versenytársi minőség az érintett szabadalom érvényességétől függ, amely a jogerős bírósági határozat elfogadásáig bizonytalan, és azt állítják, hogy a szabadalmak érvényességének vélelmét a versenyjog alkalmazása során is figyelembe kell venni, és e vélelem arra kötelezi a versenykorlátozás fennállását bizonyítani kívánó Bizottságot, hogy bizonyítsa az érintett szabadalom gyengeségét. Ezenkívül hozzáteszik, hogy ha a szabadalmak érvényességének vélelmét nem ismernék el, bármely egyezség mindig versenykorlátozó lenne.
- 43 A jelen ügyben a Törvényszék nem vizsgálta meg, hogy a Bizottság miként bizonyította a Lundbeck azon szabadalmának gyengeségét, amely a kristályosítást alkalmazó eljárást az Egyesült Királyságban védte, és azt nem lehet pusztán az Alpharma-csoport egyik vezetőjének elektronikus levelére vagy a Lundbeck nyilatkozataira hivatkozva bizonyítani. E tekintetben a Bizottság – amint az a megtámadott ítélet 54. pontjából kitűnik – annak megállapítására szorítkozott, hogy az eljárási szabadalmak könnyebben megsérthetők, mint más típusú szabadalmak.
- 44 Ezenfelül a Bizottság figyelmen kívül hagyott az érintett időszakból származó olyan bizonyítékokat, amelyek azt mutatják, hogy a vitatott megállapodásban részes két fél úgy tekintette, hogy az Alpharma-csoport termékei sértik a Lundbeck új eljárási szabadalmait.
- 45 Második jogalapjokkal a fellebbezők azt kifogásolják, hogy a Törvényszék nem vizsgálta meg, hogy a Bizottság bizonyította-e, hogy a vitatott megállapodás időpontjában az Alpharma-csoportnak ténylegesen valós lehetősége volt arra, hogy az általa megvásárolt szabadalombitorló tablettákkal belépjen a piacra, megfordítva ezzel a bizonyítási terhet.
- 46 A 2012. június 29-i E.ON Ruhrgas és E.ON kontra Bizottság ítéletnek (T-360/09, EU:T:2012:332, 114. pont) megfelelően, ha valamelyik fél arra készül, hogy piacra lépjen, és előre nem látott akadályba ütközik – amely a jelen esetben termékeinek bitorló jellege –, a Bizottságnak kell bizonyítania, hogy ezen akadály ellenére a piacra lépés továbbra is gazdaságilag életképes stratégia

maradt. Így a fellebbezők előadják, hogy a jelen ügyben a Bizottságnak bizonyítania kellett volna, hogy annak valószínűsége, hogy az Alpharma-csoport a Lundbeck új eljárási szabadalmaira vonatkozó peres eljárás keretében nem lesz pernyertes, viszonylag csekély volt ahhoz, hogy a piacra lépés gazdaságilag életképes stratégia maradjon. Márpedig a Bizottság ezt nem bizonyította, és annak kijelentésére szorítkozott, hogy nem volt biztos, hogy a Lundbeck felhasználhatja az új eljárási szabadalmait annak érdekében, hogy megakadályozza az Alpharma-csoport piacra lépését, amint az a vitatott határozat (1039) preambulumbekzdéséből kitűnik.

- 47 Ráadásul a Törvényszék megfordította a bizonyítási terhet, amikor annak bizonyítására kötelezte a fellebbezőket, hogy a Lundbeck új eljárási szabadalmi kizárták azt, hogy a piacra lépés gazdaságilag életképes stratégia legyen, amit annál is inkább nehéz bizonyítani, mivel a Bizottság hat-hét évet várt, mielőtt közölte volna kifogásait az Alpharma-csoporttal.
- 48 Egyébiránt a megtámadott ítélet 108. pontjában a Törvényszék a vitatott határozatban nem szereplő bizonyítékokra támaszkodott, anélkül hogy lehetővé tette volna a fellebbezők számára azok relevanciájának megcáfolását, következésképpen e bizonyítékok sértik a fellebbezők védelemhez való jogát.
- 49 A Bizottság úgy véli, hogy az első és második jogalapot el kell utasítani.

A Bíróság álláspontja

- 50 Ahhoz, hogy a vállalkozások magatartása az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésében előírt elvi tilalom hatálya alá tartozzon, nem csupán a vállalkozások közötti összejátszásnak – vagyis vállalkozások közötti megállapodásnak, vállalkozások társulásai által hozott döntésnek vagy összehangolt magatartásnak – kell fennállnia, hanem az is szükséges, hogy ez az összejátszás hátrányos és érzékelhető hatással legyen a belső piacon belüli versenyre (2020. január 30-i Generics (UK) és társai ítélet, C-307/18, EU:C:2020:52, 31. pont).
- 51 Ez utóbbi követelmény a gyártási vagy forgalmazási lánc ugyanazon szintjén működő vállalkozások által megkötött horizontális együttműködési megállapodásokat illetően feltételezi, hogy az említett összejátszásra olyan vállalkozások között kerül sor, amelyek ha nem is tényleges, de legalább potenciális versenyhelyzetben vannak (2020. január 30-i Generics (UK) és társai ítélet, C-307/18, EU:C:2020:52, 32. pont).
- 52 Annak értékelése érdekében, hogy a valamely piacon jelen nem lévő vállalkozás potenciális versenyhelyzetben van-e az e piacon már jelen lévő egy vagy több másik vállalkozással, azt kell eldönteni, hogy van-e valós és konkrét lehetőség arra, hogy az előbbi vállalkozás az említett piacra lépjen, és versenyezzen az utóbbi vállalkozással vagy vállalkozásokkal, ugyanakkor e kritérium semmilyen módon nem követeli meg, hogy egyértelműen bizonyított legyen az, hogy az említett első vállalkozás ténylegesen be fog lépni az érintett piacra, még kevésbé pedig az, hogy ezt követően ott tud majd maradni (2020. január 30-i Generics (UK) és társai ítélet, C-307/18, EU:C:2020:52, 36. és 38. pont).
- 53 Amikor olyan megállapodásokról van szó, mint a vitatott megállapodás, amelyek azzal a következménnyel járnak, hogy átmenetileg a piacon kívül tartanak több vállalkozást, azt kell eldönteni, hogy a piac szerkezetére, valamint az e piac működését szabályozó gazdasági és jogi háttérre tekintettel az említett megállapodások hiányában lett volna-e valós és konkrét lehetőség

arra, hogy e vállalkozások hozzáférjenek az említett piachoz, és versenyezzenek az e piacon már letelepedett vállalkozásokkal (lásd ebben az értelemben: 2020. január 30-i Generics (UK) és társai ítélet, C-307/18, EU:C:2020:52, 37. és 39. pont).

- 54 Ami közelebbről a valamely nemrég közkinccsé vált hatóanyagot tartalmazó gyógyszer piacának a generikusgyógyszer-gyártók előtt történő megnyílásával összefüggésben kötött ilyen megállapodásokat illeti, a gyógyszerágazatra jellemző szabályozási kötöttségeket, valamint a szellemi tulajdonjogokat, és különösen az originálisgyógyszer-gyártóknak a közkinccsé vált hatóanyag egy vagy több gyártási eljárására vonatkozó szabadalmait megfelelően figyelembe véve meg kell állapítani (lásd ebben az értelemben: 2020. január 30-i Generics (UK) és társai ítélet, C-307/18, EU:C:2020:52, 40. és 41. pont), hogy a generikusgyógyszer-gyártónak ténylegesen fennáll-e az egyértelmű piacralépési szándéka és képessége, és hogy e piacra lépés nem ütközik-e leküzdhetetlen akadályokba (lásd ebben az értelemben: 2020. január 30-i Generics (UK) és társai ítélet, C-307/18, EU:C:2020:52, 58. pont).
- 55 Ennek érdekében először is azt kell megvizsgálni, hogy az ilyen megállapodások megkötésének időpontjában az említett gyártó elegendő olyan előkészítő intézkedést tett-e, amelyek lehetővé teszik számára az érintett piachoz olyan határidőn belül történő hozzáférést, amely alkalmas arra, hogy versenynyomást gyakoroljon az originálisgyógyszer-gyártóra. Másodszor azt kell megvizsgálni, hogy az ilyen generikusgyógyszer-gyártó piacra lépése nem ütközik-e leküzdhetetlen piacralépési akadályokba (lásd ebben az értelemben: 2020. január 30-i Generics (UK) és társai ítélet, C-307/18, EU:C:2020:52, 43. és 45. pont). Egyébiránt a generikusgyógyszer-gyártó és az originálisgyógyszer-gyártó közötti potenciális verseny megállapítását olyan további bizonyítékok is alátámaszthatják, mint például az e gyártók közötti megállapodás megkötése, jóllehet az előbbi gyártó nem volt jelen az érintett piacon (lásd ebben az értelemben: 2020. január 30-i Generics (UK) és társai ítélet, C-307/18, EU:C:2020:52, 54–56. pont).
- 56 Közelebbről annak értékelését illetően, hogy az érintett piacon fennállnak-e leküzdhetetlen piacralépési akadályok, a Bíróság rámutatott arra, hogy a valamely közkinccsé vált hatóanyag gyártási eljárását oltalmazó szabadalom fennállása önmagában – e szabadalom érvényességének vélelme ellenére – nem tekinthető ilyen leküzdhetetlen akadálynak, mivel e vélelem az EUMSZ 101. és EUMSZ 102. cikk alkalmazása szempontjából egyáltalán nem nyújt tájékoztatást az említett szabadalom érvényességére vonatkozó esetleges jogvita kimeneteléről (lásd ebben az értelemben: 2020. január 30-i Generics (UK) és társai ítélet, C-307/18, EU:C:2020:52, 46–51. pont).
- 57 Ennélfogva egy ilyen szabadalom fennállása önmagában nem jelentheti akadályát annak, hogy az érintett originálisgyógyszer-gyártó „potenciális versenytársának” minősüljön egy olyan generikusgyógyszer-gyártó, amelynek ténylegesen fennáll az egyértelmű piacralépési szándéka és képessége, és amely az intézkedései révén késznek mutatkozik arra, hogy vitassa e szabadalom érvényességét, és felvállalja annak kockázatát, hogy a piacra történő belépése során az említett szabadalom jogosultja által indított szabadalombitorlási keresettel szembesüljön (2020. január 30-i Generics (UK) és társai ítélet, C-307/18, EU:C:2020:52, 46. pont).
- 58 Egyébiránt a Bíróság azt is kifejtette, hogy az érintett versenyhatóságnak nem feladata a szóban forgó szabadalom erősségének, vagy annak vizsgálata, hogy a szabadalom jogosultja és valamely generikusgyógyszer-gyártó közötti jogvita milyen valószínűséggel vezethet annak megállapítására, hogy e szabadalom érvényes, és azt bitorolják (2020. január 30-i Generics (UK) és társai ítélet, C-307/18, EU:C:2020:52, 50. pont).

- 59 A jelen ügyben a megtámadott ítéletből, és különösen annak 58., 85., 91., 92., 123., 139., 143. és 154. pontjából kitűnik, hogy az Alpharma-csoport számos lépést tett a forgalombahozatali engedélyek megszerzése érdekében, és jelentős beruházásokat hajtott végre annak érdekében, hogy belépjen a generikus citalopram piacára, valamint hogy a vitatott megállapodás megkötésének időpontjában legalább két valós és konkrét piacralépési lehetőséggel rendelkezett. Az elsőt, vagyis a Cipla eljárása szerint gyártott azon tablettákkal történő piacra lépést, amelyet az Alpharma-csoport a Tiefenbachertől kapott vagy rendelt meg, nem kérdőjelezték meg a Cipla eljárásának esetlegesen bitorló jellegével kapcsolatban 2002 januárjában és februárjában az Alpharma-csoport tudomására jutott új információk. A második lehetőség az volt, hogy a Matrix eljárása szerint gyártott citalopramtablettákkal lépjenek piacra, amely eljárás esetében nem állt fenn a bitorlás kockázata, és amely tablettákkal az Alpharma-csoport nem rendelkezett, azonban a Tiefenbacherrel kötött szerződés révén rövid távon beszerezhetette azokat.
- 60 Ezenkívül a Törvényszék a megtámadott ítélet 88. és 136. pontjában megállapította, hogy az Alpharma-csoport úgy ítélte meg, hogy a Lundbeck azon szabadalma, amely a kristályosítást alkalmazó eljárást védte az Egyesült Királyságban, nem képezi akadályát a piacra lépésének, valamint hogy per esetén e csoportnak észszerű esélyei vannak arra, hogy elérjék ezen eljárási szabadalom megsemmisítését.
- 61 Egyébiránt a Törvényszék ezen ítélet 132. pontjában kiemelte, hogy az Alpharma-csoport maga a Lundbeck szerint is potenciális versenytársnak minősült.
- 62 E megállapításokra tekintettel a Törvényszék megalapozottan mondta ki – és különösen anélkül, hogy megsértette volna a Lundbeck új eljárási szabadalmához fűződő érvényességi vélelmet, vagy megfordította volna a bizonyítási terhet –, hogy az Alpharma-csoport és a Lundbeck a vitatott megállapodás megkötésének időpontjában potenciális versenyhelyzetben volt.
- 63 E következtetést nem kérdőjelezheti meg a fellebbezők azon állítása, miszerint a Törvényszék figyelmen kívül hagyta a vitatott megállapodással egyidőben keletkezett azon bizonyítékokat, amelyek szerint az Alpharma-csoport és a Lundbeck úgy tekintette, hogy e csoport termékei sértik a Lundbeck új eljárási szabadalmait. Ezen állítás ugyanis elfogadhatatlan, mivel nem jelöli meg pontosan, az eljárási szabályzat 169. cikke (2) bekezdésének megfelelően a megtámadott ítélet indokolásának valamely pontját, valamint nem jelöli meg pontosan a vitatott megállapodással egyidőben keletkezett azon bizonyítékokat sem, amelyeket a Törvényszék állítólag figyelmen kívül hagyott.
- 64 Végül, ami a fellebbezők azon állítását illeti, hogy a megtámadott ítélet 108. pontjában a Törvényszék a vitatott határozatban nem szereplő bizonyítékokra támaszkodott, anélkül hogy lehetővé tette volna a fellebbezők számára e bizonyítékok relevanciájának megcáfolását, és ennél fogva sérült a védelemhez való joguk, elegendő rámutatni arra – amint azt a megtámadott ítélet 108. pontjának elején szereplő „mindenesetre” kifejezés mutatja –, hogy e pont a megtámadott ítélet indokolásának mellékes részét tartalmazza az ezen ítélet 104–106. pontjában kifejtett és a fellebbezők által nem vitatott azon indokoláshoz képest, amely a fellebbezőknek az említett ítélet 103. pontjában összefoglalt érvének elutasításához kapcsolódik. Ennél fogva a fellebbezőknek a megtámadott ítélet 108. pontjára vonatkozó érvét mint hatástalant el kell utasítani (lásd ebben az értelemben: 2016. december 14-i SV Capital kontra EBH ítélet, C-577/15 P, EU:C:2016:947, 65. pont).

- 65 A fentiekre tekintettel az első jogalapot mint részben elfogadhatatlant, részben pedig megalapozatlant, a második jogalapot pedig mint részben hatástalant, részben pedig megalapozatlant el kell utasítani.

A harmadik és negyedik jogalapról

A megtámadott ítélet releváns pontjairól

- 66 A fellebbezők által a megsemmisítés iránti keresetük alátámasztására felhozott második, az Alpharma-csoportnak a Lundbeck potenciális versenytársának minősítését érintő téves jogalkalmazásra és mérlegelési hibákra alapított jogalap elutasítása keretében a Törvényszék a megtámadott ítélet 119. és 120. pontjában a következőket állapította meg:

„119 [...] kétségkívül rá kell mutatni arra, hogy az, hogy a Lundbeck 2002. január 30-án az Egyesült Királyságban megkapta a kristályosítást [alkalmazó eljárást védő] szabadalmat, meglepte az Alpharma-csoportot, mivel az arra számított, hogy a Lundbeck által e célból 2001. március 12-én benyújtott kérelmet elutasítják, amint az az Alpharma-csoport többek között ipari tulajdonjogokért [...] felelős igazgatójának a fellebbezők által benyújtott nyilatkozatából is kitűnik.

120 Hasonlóképpen, bár a 2001. szeptember 17-i elektronikus levélből, amelyet a [vitatott] határozat (482) preambulumbekzdése részben idéz, és amelyet teljes egészében benyújtottak a Törvényszékhez, az tűnik ki, hogy a Tiefenbacher megnyugtatta az Alpharma-csoportot azzal kapcsolatban, hogy a Cipla eljárása nem sérti a Lundbeck új [eljárási] szabadalmait, ezt követően e csoport arra a következtetésre jutott, hogy ezen eljárás sérti [a Lundbeck azon] szabadalmát[, amely a kristályosítást alkalmazó eljárást védi az Egyesült Királyságban], amint ez többek között a 2002. február 19-i levélből is kitűnik.”

- 67 A megsemmisítés iránti keresetük keretében felhozott első jogalapjukban a fellebbezők azzal érveltek, hogy a Bizottság annak megállapításakor, hogy az Alpharma-csoport a vitatott megállapodással kötelezettséget vállalt arra, hogy a releváns időszakban semmilyen generikus citalopramot nem értékesít, e megállapodás hatályának értelmezését illetően nyilvánvaló mérlegelési hibát követett el.
- 68 E jogalap elutasításakor a Törvényszék a megtámadott ítélet 164–243. pontjában egymást követően elutasította a fellebbezők által előadott, a vitatott megállapodás 1.1 pontjának szövegére, a preambulumára, megkötésének körülményeire, a vitatott megállapodást követően az egyesült királysági bitorlási per megszüntetése érdekében hozzájárulással hozott végzésre és az Alpharma-csoport piacra lépésének időpontjára vonatkozó érveket.
- 69 Ezen ítélet 244–247. pontjában a Törvényszék végül úgy ítélte meg, hogy a fellebbezőknek nem sikerült cáfolniuk azokat a bizonyítékokat, amelyek lehetővé tették a Bizottság számára annak bizonyítását, hogy a vitatott megállapodás olyan korlátozásokat tartalmazott, amelyek meghaladták azokat, amelyeket a Lundbeck az új eljárási szabadalmi alapján az ezekkel kapcsolatos peres eljárásokban való pernyertesség esetén el tudott volna érni.
- 70 A megsemmisítés iránti keresetük keretében felhozott harmadik jogalapjukban a fellebbezők arra hivatkoztak, hogy a Bizottság a vitatott megállapodás „cél általi versenykorlátozásnak” minősítésekor nyilvánvaló mérlegelési hibát követett el.

- 71 A Törvényszék e jogalapot a megtámadott ítélet 248–333. pontjában elutasította.
- 72 E tekintetben a Törvényszék mindenekelőtt a megtámadott ítélet 251–257. pontjában azon előzetes észrevételeket ismertette, amelyekben a Bíróságnak a „cél általi korlátozásnak” minősítéssel kapcsolatos ítélkezési gyakorlatára emlékeztetett.
- 73 Ezt követően a cél általi versenykorlátozás fennállására vonatkozóan a vitatott határozatban elvégzett elemzés felidézése keretében többek között a következőket állapította meg:

„261 A [vitatott] határozatból [...] kitűnik, hogy még ha a szóban forgó megállapodások által előírt korlátozások a Lundbeck [új eljárási szabadalmainak] hatálya alá tartoztak is, vagyis ha e megállapodások kizárólag a megállapodások felei által potenciálisan e szabadalmakat sértőnek tekintett eljárással gyártott generikus citalopram piacra lépését akadályozták meg, nem pedig bármilyen generikus citalopramét, e megállapodások mindennek ellenére cél általi versenykorlátozást jelentettek többek között azért, mert megakadályozták, illetve feleslegessé tették a Lundbeck [új eljárási szabadalmainak] a nemzeti bíróságok előtti bármilyen vitatását, noha a Bizottság szerint az ilyen jellegű vitatások a rendes verseny részét jelentik a szabadalmak területén (a [vitatott] határozat (603)–(605), (625), (641) és (674) preambulumbekzdése).

262 Másként fogalmazva a Bizottság szerint a szóban forgó megállapodások az ilyen peres eljárások kimenetelével kapcsolatos bizonytalanságot arra vonatkozó bizonyossággá alakították, hogy a generikus gyógyszerek nem lépnek be a piacra, ami cél általi versenykorlátozást is jelenthet akkor, ha az ilyen korlátozások nem a szóban forgó kizárólagos jog érdemének az e megállapodásokban részes felek által elvégzett elemzéséből következnek, hanem az előirányzott fordított kifizetés jelentős mértékéből, amely ilyen esetben elhomályosítja ezt az értékelést, és arra ösztönzi a [generikusgyógyszer-gyártót], hogy ne folytassa a piacra lépést célzó erőfeszítéseit (a [vitatott] határozat (641) preambulumbekzdése).

263 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy a Bizottság a [vitatott] határozatban nem azt állapította meg, hogy a szabadalmakkal kapcsolatos, fordított kifizetéseket tartalmazó valamennyi egyezség útján történő vitarendezés ellentétes az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésével, hanem kizárólag azt, hogy az ilyen kifizetések aránytalansága több más tényezővel együttesen – mint például az, hogy e kifizetések összege láthatóan megfelel legalább a [generikusgyógyszer-gyártók] által piacra lépésük esetén várt nyereségnek, a [generikusgyógyszer-gyártók] számára a megállapodások lejártát követően termékeik piacra vitelét a Lundbeck által indított bitorlási keresetek kockázata nélkül lehetővé tevő kikötések hiánya, illetve az, hogy e megállapodásokban a Lundbeck [új eljárási szabadalmainak] hatályán túllépő korlátozások szerepelnek – lehetővé teszi annak megállapítását, hogy a szóban forgó megállapodások a jelen ügyben a verseny e rendelkezés értelmében vett, cél általi korlátozására irányultak (lásd a [vitatott] határozat (661) és (662) preambulumbekzdését).”

- 74 Végül a Törvényszék a jelen ügyben a megtámadott ítélet 266–333. pontjában értékelte a „cél általi korlátozás” fennállását.
- 75 Ennek keretében ezen ítélet 268. pontjában többek között megállapította, hogy még ha feltételezzük is, hogy a vitatott megállapodás hatálya egybeesett a Lundbeck új eljárási szabadalmainak hatályával, meg kell állapítani, hogy az Alpharma-csoport fordított kifizetés

ellenében lemondott arról a lehetőségről, hogy a Cipla eljárásával gyártott citaloprammal piacra lépjen, amely eljárás feltehetően olyan szabadalmat bitorolt, amely tekintetében észszerű esély volt arra, hogy azt megsemmisíthetik, jóllehet ez valós és konkrét lehetőség volt az Alpharma-csoport számára, így a fizetés döntő szerepet játszott abban, hogy e csoport úgy döntött, hogy e lehetőségről lemond.

- 76 Ezen ítélet 277–279. pontjában a Törvényszék megtagadta azt, hogy a vitatott megállapodást egyezség útján történő vitarendezésnek minősítse. E tekintetben egyrészt emlékeztetett a Bíróság ítélkezési gyakorlatára, miszerint egy megállapodás nem mentesül a versenyjog alól pusztán amiatt, hogy szabadalomra vonatkozik, vagy szabadalmi jogvita egyezség útján történő rendezésére irányul. Másrészt megállapította, hogy a vitatott megállapodás hatálya szélesebb körű, mint az egyesült királysági bitorlási peré, és hogy az említett pert csak e megállapodás időtartamára függesztették fel, ami kizárja azt, hogy az említett megállapodás véget vessen a jogvitának.
- 77 Az említett ítélet 287. pontjában a fellebbezők azon érvelésének elutasításakor, miszerint a Bizottság nem bizonyította teljes bizonyossággal, hogy az Alpharma-csoport a Lundbeck új eljárási szabadalmaira vonatkozó esetleges jogvitában pernyertes lett volna, a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy egyáltalán nem szükséges, hogy a Bizottság teljes bizonyossággal bizonyítsa, hogy az Alpharma-csoport pernyertes lett volna, ha a peres utat választotta volna.
- 78 A Lundbeck által az Alpharma-csoport javára teljesített kifizetés összegét illetően a Törvényszék ugyanezen ítélet 296., illetve 298. pontjában többek között kiemelte, hogy a Bizottság megalapozottan jegyezte meg, hogy e kifizetés összege az Alpharma-csoport által várt nyereséghez kötődött, és hogy ezen összeg biztos nyereséget jelentett a csoport számára, míg a piacra lépésből származó előny esetleges.
- 79 A megtámadott ítélet 301–310. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy a Bizottság helyesen hasonlította a jelen ügy körülményeit a 2008. november 20-i Beef Industry Development Society és Barry Brothers ítélet (C-209/07, EU:C:2008:643) alapjául szolgáló ügy körülményeihez.
- 80 Ezen ítélet 311–326. pontjában a Törvényszék nem adott helyt a fellebbezők azon érvelésének sem, miszerint a vitatott megállapodást precedens hiányában és az ilyen típusú megállapodásokat övező jogbizonytalanság miatt nem lehet „cél általi korlátozásnak” minősíteni.
- 81 Ennek érdekében először is az említett ítélet 315–317. pontjában emlékeztetett a Bíróságnak a versenyjognak a szellemi tulajdonjogok sajátos területén való alkalmazására vonatkozó ítélkezési gyakorlatára. Ezt követően ugyanezen ítélet 318. pontjában megállapította, hogy mind a Lundbeck, mind az Alpharma-csoport tudatában volt annak, hogy magatartásuk versenyjogi szempontból legalábbis problémákat okozhat. A megtámadott ítélet 319. és 320–325. pontjában a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy nem szükséges az, hogy a Bizottság a múltban már elmarasztalt ugyanolyan típusú megállapodásokat, mint a vitatott megállapodás, ahhoz, hogy azt „cél általi versenykorlátozásnak” lehessen tekinteni, és hogy a KFST 2004. január 28-i sajtóközleménye (a továbbiakban: a KFST sajtóközleménye), amelyre a fellebbezők hivatkoznak, a jelen ügyben nem képezi akadályát e minősítésnek. Ezt követően a megtámadott ítélet 326. pontjában arra a következtetésre jutott, hogy „már a vitatott megállapodás megkötésének időpontjában megállapítást nyert, hogy valamely szabadalom jogosultja nem jogosult arra, hogy egy potenciális versenytársnak azért fizessen, hogy utóbbi lemondjon több vagy akár az összes valós és konkrét piacralépési lehetőségéről az említett jogosult által fizetett és az e versenytárs által piacra lépés esetén várt nyereségre figyelemmel megállapított összeg ellenében”.

A felek érvelése

- 82 A megtámadott ítélet 248–333. pontja ellen irányuló harmadik jogalapjukban a fellebbezők úgy vélik, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a 2014. szeptember 11-i CB kontra Bizottság ítéletet (C-67/13 P, EU:C:2014:2204) megsértve megerősítette, hogy a vitatott megállapodás „cél általi korlátozásnak” minősül.
- 83 Először is ezen ítélet 57. és 58. pontjában a Bíróság kimondta, hogy a „cél általi korlátozásnak” minősítés a verseny sérelmének nagy valószínűségét követeli meg, és azt megszorítóan kell értékelni, mivel az alpereseket alapvető eljárási garanciáktól fosztja meg, és nem vezethet olyan megállapodások megtiltásához, amelyek a versenyt elősegítő hatásokkal járhatnak. A jelen ügyben a fellebbezők a megtámadott ítélet 287. pontját kifogásolják, amelyben a Törvényszék abból, hogy az Alpharma-csoport a Lundbeck potenciális versenytársa – ami nincs így –, azt a következtetést vont le, hogy a vitatott megállapodás nagy valószínűséggel korlátozza a versenyt. Márpedig, még ha feltételezzük is, hogy az Alpharma-csoport a Lundbeck potenciális versenytársa volt, ez nem arra enged következtetni, hogy a vitatott megállapodás nagy valószínűséggel alkalmas volt a verseny korlátozására, hanem csak arra, hogy valószínű volt, hogy korlátozza a versenyt.
- 84 E tekintetben a fellebbezők előadják, hogy elengedhetetlen lett volna a „kontrafaktuális forgatókönyv” vizsgálata, vagyis annak meghatározása, hogy mi történt volna a vitatott megállapodás hiányában. Így annak bizonyítása érdekében, hogy a vitatott megállapodás nagy valószínűséggel negatív hatásokat gyakorolhatott a versenyre, a Bizottságnak bizonyítania kellett volna, hogy a vitatott megállapodás hiányában nagyon valószínű lett volna, hogy az Alpharma-csoport a Lundbeck új eljárási szabadalmaira vonatkozó jogvita esetén pernyertes lesz, vagy hogy a vitatott megállapodásnál kevésbé korlátozó megállapodást köt, amely lehetővé teszi számára, hogy korábban belépjen a piacra. Márpedig, ha el is fogadjuk az Alpharma-csoport pernyertességének a Lundbeck által becsült esélyeit – vagyis hogy 50–60% volt az esélye annak, hogy megsemmisítik a Lundbeck azon szabadalmát, amely a kristályosítást alkalmazó eljárást védte az Egyesült Királyságban –, ez nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy a vitatott megállapodás nagy valószínűséggel alkalmas volt a verseny korlátozására, mivel az Alpharma-csoport kissé megkétszerezte észlelte termékének szabadalombitorló jellegét, amint az a megtámadott ítélet 119–121. pontjából kitűnik.
- 85 Egyébiránt a fellebbezők szerint a Törvényszék által követett megoldás abszurd eredményre vezetne abban az esetben, ha később megállapítást nyerne, hogy a Lundbeck új eljárási szabadalmi érvényesek voltak. A szóban forgó megállapodások ugyanis mindig cél általi korlátozásnak minősülnének, még akkor is, ha utólag megállapítják az érintett szabadalom érvényességét és a szabadalombitorló termékek értékesítésének jogellenességét.
- 86 Másodszor a fellebbezők arra hivatkoznak, hogy a 2014. szeptember 11-i CB kontra Bizottság ítéletben (C-67/13 P, EU:C:2014:2204) a Bíróság a vitatott megállapodáshoz hasonló megállapodástípusok tekintetében szerzett tapasztalat jelentőségét hangsúlyozta. Márpedig a megtámadott ítélet 311–326. pontjában a Törvényszék tévesen utasította el azt az érvet, miszerint a szabadalmi jogvitákat egyezség útján rendező, fordított kifizetéseket előíró megállapodások terén szerzett tapasztalat hiányában helytelen a vitatott megállapodást „cél általi korlátozásnak” minősíteni. Ezáltal a Törvényszék nem ismerte el a vitatott megállapodás bármilyen sajátosságát a versenyjogot a szellemi tulajdonjogokkal kapcsolatosan érintő európai határozathozatali és bírósági gyakorlathoz képest, és figyelmen kívül hagyta az ilyen típusú megállapodásokra vonatkozó, igen megosztott jogtudományi álláspontokat is. Ezenfelül a fellebbezők előadják, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 318. pontjában nem vonhatta

volna le azt a következtetést, hogy a vitatott megállapodás „cél általi korlátozásnak” minősül, abból, hogy a Lundbeck és az Alpharma-csoport tudatában volt annak, hogy megállapodásuk versenyjogi szempontból problémákat okozhat, illetve hogy a megállapodás véleményezése céljából jogi tanácsot kértek. Hasonlóképpen a fellebbezők előadják, hogy a megtámadott ítélet 319. pontjában a Törvényszék – anélkül, hogy ne sértette volna meg a „cél általi korlátozás” fogalmának szigorú értelmezésére vonatkozó követelményt – nem tekinthette úgy, hogy az összejátszás általános formájával kapcsolatos tapasztalat alapján és a szabadalmi jogvitákat egyezség útján rendező, fordított kifizetések előíró megállapodások sajátosságaira figyelemmel a jelen ügyben meg lehet állapítani e minősítést, amely megállapodások a versenyjog és a szabadalmi jog metszetében helyezkednek el, és amelyek egyébként egyértelműen különböznek a Törvényszék által a megtámadott ítélet 301–310. pontjában hivatkozott, 2008. november 20-i Beef Industry Development Society és Barry Brothers ítéletben (C-209/07, EU:C:2008:643) említett megállapodásoktól. A vitatott megállapodásra ugyanis magyarázatot ad a Lundbeck arra irányuló jogos szándéka, hogy megvédje magát a gyógyszerpiacára való szabadalombitorló belépéssel és az abból eredő következményekkel szemben, valamint az Alpharma-csoport arra irányuló jogos szándéka, hogy elkerülje a piacra lépésének pénzügyi és jogi következményeit, amely belépés jogellenességét késedelmesen fedezte volna fel, és hogy elkerülje azt, hogy szabadalombitorló termékekből jelentős készletet kezeljen. A fellebbezők azt is kifogásolják, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 320., 321. és 325. pontjában nem vette figyelembe a KFST sajtóközleményét, amely szerint a szóban forgó megállapodások „jogilag bizonytalan övezetben” vannak, valamint a Bizottságnak az e megállapodások minősítésével kapcsolatos kétségeit, ami olyan ágazati vizsgálatot tett szükségessé, amelynek eredményeként a Bizottság megállapította, hogy az ilyen megállapodásokat az összes releváns tény figyelembevételével esetről esetre kell megvizsgálni. Márpedig ezen elemek nem teszik lehetővé annak megállapítását, amint azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 326. pontjában tette, hogy a vitatott megállapodást „cél általi korlátozásnak” lehet minősíteni.

- 87 A megtámadott ítélet 160–247. pontja ellen irányuló negyedik jogalapjukkal a fellebbezők arra hivatkoznak, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot és megsértette az ártatlanság vélelmének elvét, amikor elmulasztotta megvizsgálni, hogy a Bizottság bizonyította-e azon állításait, amelyek szerint egyrészt a vitatott megállapodásban előírt korlátozás meghaladta a Lundbeck új eljárási szabadalmainak kereteit, másrészt pedig az Alpharma-csoport egy olyan eljárás szerint gyártott citalopram értékesítésétől való tartózkodásra vállalt szerződéses kötelezettséget, amely e szabadalmakat nem sértette; márpedig a fellebbezők erre az első megsemmisítési jogalapjuk keretében hivatkoztak. Ezáltal a megtámadott ítélet 162. pontjában a Törvényszék mentesítette a Bizottságot a rá háruló bizonyítási teher alól, és ennél fogva megfordította e terhet azáltal, hogy ezen ítélet 162–243. pontjában annak bizonyítására kötelezte a fellebbezőket, hogy nem korlátozták nem szabadalombitorló citalopram értékesítését.

A Bíróság álláspontja

- 88 Előzetesen rá kell mutatni, hogy negyedik jogalapjukkal a fellebbezők azt kifogásolják, hogy a Törvényszék megsértette az ártatlanság vélelmének elvét és megfordította a bizonyítási terhet azáltal, hogy elutasította a megsemmisítés iránti keresetük alátámasztására felhozott első jogalapjukat, amely a vitatott megállapodás hatályának Bizottság általi értelmezésével kapcsolatos nyilvánvaló mérlegelési hibán alapult.

- 89 E tekintetben a megtámadott ítélet 157. pontjából kitűnik, hogy a fellebbezők ezen első jogalap keretében azt állították, hogy a Bizottság nyilvánvaló mérlegelési hibát követett el, amikor úgy ítélte meg, hogy a vitatott megállapodással az Alpharma-csoport arra vállalt kötelezettséget, hogy a releváns időszakban semmilyen generikus citalopramot nem értékesít, mivel a Bizottság nem rendelkezett erre vonatkozó bizonyítékokkal.
- 90 Ezen ítélet 244–247. pontjából az is kitűnik, hogy a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a Bizottság a jogilag megkövetelt módon bizonyította, hogy a vitatott megállapodás szó szerinti, rendszertani és teleologikus értelmezése lehetővé teszi annak megállapítását, hogy az Alpharma-csoport által e megállapodás 1.1 pontja alapján vállalt kötelezettségek nem az olyan eljárások révén előállított citalopramra korlátozódtak, amelyekkel kapcsolatban e csoport és a Lundbeck elismerte, hogy azok sértik a Lundbeck új eljárási szabadalmait, és az említett ítélet 162–243. pontjában egymást követően elutasította a fellebbezőknek a vitatott megállapodás szövegére, megkötésének körülményeire, valamint az azt követően bekövetkezett eseményekre vonatkozó valamennyi érvét.
- 91 Ennélfogva negyedik jogalapjukkal a fellebbezők egyszerűen azt kérik, hogy a Bíróság értékelje újból a vitatott megállapodás hatályát illetően a Törvényszék elé terjesztett valamennyi tényt és bizonyítékot.
- 92 E tekintetben az EUMSZ 256. cikkéből, valamint az Európai Unió Bírósága alapokmánya 58. cikkének első bekezdéséből kitűnik, hogy a fellebbezés kizárólag jogkérdésre vonatkozhat. Ennélfogva kizárólag a Törvényszéknek van hatásköre a releváns tények megállapítására és értékelésére, valamint a bizonyítékok értékelésére. E tényeknek és bizonyítékoknak az értékelése tehát – feltéve, hogy nem ezek elferdítéséről van szó – nem jogkérdés, amelyet fellebbezés keretében a Bíróságnak felül kellene vizsgálnia.
- 93 Márpedig a fellebbezők egyáltalán nem állították és *a fortiori* nem is bizonyították, hogy a Törvényszék elferdítette volna a tényeket vagy bizonyítékokat.
- 94 Egyébiránt az, hogy a Törvényszék nem adott helyt az érvelésüknek, nem azt jelenti – amint azt a fellebbezők állítják –, hogy megsértette az ártatlanság vélelmének elvét, vagy megfordította a bizonyítási terhet, hanem csak annyit jelent, hogy a fellebbezők által előadott érvek nem voltak kellően meggyőzőek.
- 95 Következésképpen a negyedik jogalapot mint elfogadhatatlant el kell utasítani.
- 96 A harmadik jogalapot illetően emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróságnak már volt alkalma pontosítani – amint arra a Törvényszék a megtámadott ítélet 252–254. pontjában, valamint 256. pontjában rámutatott –, hogy a „cél általi korlátozás” fogalmát szigorúan kell értelmezni, és csakis bizonyos, vállalkozások közötti olyan megállapodásokra alkalmazható, amelyek önmagukban és a rendelkezéseik tartalmát, továbbá az általuk elérni kívánt célkitűzéseket, valamint azt a gazdasági és jogi háttérrel figyelembe véve, amelybe illeszkednek, a verseny tekintetében elegendő károsági fokot mutatnak ahhoz, hogy úgy lehessen tekinteni, hogy hatásukat nem szükséges megvizsgálni, mivel a vállalkozások közötti egyeztetés bizonyos formái jellegüknél fogva úgy tekinthetők, hogy károsak a rendes verseny megfelelő működésére (2020. január 30-i Generics (UK) és társai ítélet, C-307/18, EU:C:2020:52, 67. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 97 Ami az originálisgyógyszer-gyártó és több generikusgyógyszer-gyártó között kötött, valamely közkinccsé vált hatóanyag gyártási eljárására vonatkozó szabadalommal kapcsolatos jogviták egyezség útján történő rendezésére irányuló hasonló megállapodásokat illeti, amelyek következtében a generikus gyógyszerek piacra lépését az előbbi által az utóbbiak javára teljesített, monetáris vagy nem monetáris jellegű értékátruházások ellenében elhalasztják, a Bíróság kimondta, hogy az ilyen megállapodások nem tekinthetők minden esetben az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése értelmében vett „cél általi korlátozásnak” (2020. január 30-i Generics (UK) és társai ítélet, C-307/18, EU:C:2020:52, 84. és 85. pont).
- 98 Ugyanakkor a „cél általi korlátozásnak” minősítést kell alkalmazni akkor, ha az érintett egyezség útján történő vitarendezési megállapodás vizsgálatából kitűnik, hogy az abban előírt értékátruházások oka kizárólag az a kereskedelmi érdek volt, amely mind a szóban forgó szabadalom jogosultja, mind pedig az állítólagos szabadalombitorló részéről az iránt áll fenn, hogy ne folytassanak érdemeken alapuló versenyt, mivel azok a megállapodások, amelyekkel a versenytársak a versennyel járó kockázatokat tudatosan egymás közötti gyakorlati együttműködéssel váltják fel, nyilvánvalóan a „cél általi korlátozásnak” minősítés alá tartoznak (lásd ebben az értelemben: 2020. január 30-i Generics (UK) és társai ítélet, C-307/18, EU:C:2020:52, 83. és 87. pont).
- 99 E vizsgálat céljából minden egyes esetben értékelni kell, hogy az originálisgyógyszer-gyártó által a generikusgyógyszer-gyártó javára teljesített értékátruházások nettó pozitív egyenlege kellően jelentős volt-e ahhoz, hogy ténylegesen arra ösztönözze a generikusgyógyszer-gyártót, hogy lemondjon az érintett piacra való belépésről, és hogy ennél fogva az érdemei alapján ne versenyezzen az originálisgyógyszer-gyártóval, anélkül hogy szükséges lenne, hogy e nettó pozitív egyenleg szükségképpen magasabb legyen annál a nyereségnél, amelyet e generikusgyógyszer-gyártó akkor ért volna el, ha megnyerte volna a szabadalmi pert (lásd ebben az értelemben: 2020. január 30-i Generics (UK) és társai ítélet, C-307/18, EU:C:2020:52, 93. és 94. pont).
- 100 A jelen ügyben a megtámadott ítéletből, és különösen annak 261., 263., 268., 296., 298. és 326. pontjából először is kitűnik, hogy a vitatott megállapodás előírta az Alpharma-csoport azon kötelezettségvállalását, hogy a Lundbeck által a javára teljesített kifizetések ellentételezéseként e megállapodás időtartama alatt nem lép be a piacra, amely kifizetések összege az Alpharma-csoport által várt nyereséghez kötődött. A Törvényszék azt is kiemelte, hogy még ha feltételezzük is, hogy ezen összeget a Bizottság által megállapított 10 millió USD-nál alacsonyabb összegre kellene csökkenteni, az akkor is biztos nyereséget jelentett az Alpharma-csoport számára, mivel a piacra lépéséből származó nyereség esetleges volt.
- 101 Ezen ítélet 278. és 279. pontjában a Törvényszék ezt követően megállapította, hogy a vitatott megállapodás hatálya szélesebb körű, mint az egyesült királysági bitorlási peré, amely kifejezetten azokra a tablettákra vonatkozott, amelyeket az Alpharma-csoport már megkapott vagy megrendelt, és amely pert a vitatott megállapodás egyébként csak felfüggesztette, amit a Lundbecknek a vitatott határozatban említett azon nyilatkozata is megerősít, miszerint e megállapodás nem zárt le jogvitát.
- 102 Ezáltal a Törvényszék egyetért a Bizottság által a vitatott határozatban elvégzett és a megtámadott ítélet 262. pontjában felidézett értékeléssel, amely szerint a vitatott megállapodás lényegében a Lundbeck új eljárási szabadalmaira vonatkozó peres eljárások kimenetelével kapcsolatos bizonytalanságot az arra vonatkozó bizonyossággal váltotta fel, hogy az Alpharma-csoport nem lép piacra, jóllehet e megállapodást nem úgy kötötték meg, hogy e csoport előzetesen elemezte

volna a szóban forgó eljárási szabadalmak értékét, hanem azért, mert jelentős fordított kifizetésben állapodtak meg, amely e csoportot arra ösztönözte, hogy ne folytassa a piacra lépés érdekében tett erőfeszítéseit.

- 103 Ennélfogva és anélkül, hogy meg kellene vizsgálni, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 301–310. pontjában helyesen tekinthette-e a vitatott megállapodást a 2008. november 20-i Beef Industry Development Society és Barry Brothers ítélet (C-209/07, EU:C:2008:643) alapjául szolgáló ügyben szóban forgó megállapodásokhoz hasonlóknak, meg kell állapítani, hogy a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor megállapította, hogy a vitatott megállapodás az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése értelmében vett „cél általi korlátozásnak” minősítés alá tartozik.
- 104 E megállapítást nem kérdőjelezhetik meg a fellebbezők által előadott érvek.
- 105 Először is a fellebbezők nem megalapozottan kifogásolják azt, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 287. pontjában nem mondta ki, hogy a Bizottság köteles lett volna objektíven értékelni annak tényleges esélyeit, hogy az Alpharma-csoport a Lundbeck új eljárási szabadalmaira vonatkozó jogvita esetén pernyertes lesz.
- 106 E tekintetben, amint az a C-591/16. P. sz. Lundbeck kontra Bizottság ügyben a mai napon kihirdetett ítélet 60. pontjából és a C-588/16. P. sz. Generics (UK) kontra Bizottság ügyben a mai napon kihirdetett ítélet 80. pontjából kitűnik, ugyanúgy mint a vitatott megállapodáshoz hasonló vitarendezési megállapodásban részes felek közötti esetleges potenciális versenyhelyzet fennállásának értékelése (lásd ebben az értelemben: 2020. január 30-i Generics (UK) és társai ítélet, C-307/18, EU:C:2020:52, 50. pont), a szóban forgó eljárási szabadalmak erejének az érintett vitarendezési megállapodásban részes egyik vagy másik fél sikerének esélyeként való értékelése sem releváns e megállapodás „cél általi korlátozásnak” minősítése szempontjából, mivel megállapítást nyert, amint az lényegében a megtámadott ítélet 346. pontjából kitűnik, hogy az originálisgyógyszer-gyártó által kilátásba helyezett értékátruházás indította a generikusgyógyszer-gyártót arra, hogy lemondjon a piacra lépésről (lásd ebben az értelemben: 2020. január 30-i Generics (UK) és társai ítélet, C-307/18, EU:C:2020:52, 89. pont).
- 107 A vitatott megállapodás „cél általi korlátozásnak” minősítése ugyanis kizárólag attól a kérdéstől függ, hogy e megállapodás felei a verseny kockázatait tudatosan egymás közötti gyakorlati együttműködéssel váltották-e fel, amint az a jelen ítélet 98. pontjából kitűnik.
- 108 Másodszor, a fellebbezők azt sem kifogásolhatják, hogy a Törvényszék elfogadta a vitatott megállapodás „cél általi korlátozásnak” minősítését, holott e megállapodás mind az Alpharma-csoport, mind pedig a Lundbeck részéről fennálló jogos aggályokra reagált abban az értelemben, hogy lehetővé tette e csoport számára, hogy elkerülje a jogellenes piacra lépés pénzügyi és jogi következményeit, valamint azt, hogy szabadalombitorló termékekből jelentős készletet kezeljen, a Lundbeck számára pedig azt, hogy az eljárási szabadalmak jogosultja, illetve a generikusgyógyszer-gyártók által viselt kockázatok aszimmetriájával szemben védekezzen.
- 109 Amint azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 277. és 317. pontjában helyesen megállapította, valamely megállapodás egyrészt nem mentesül a versenyjog hatálya alól pusztán amiatt, hogy szabadalomra vonatkozik, vagy szabadalmi jogvita egyezség útján történő rendezésére irányul (lásd ebben az értelemben: 1988. szeptember 27-i Bayer és Maschinenfabrik Hennecke ítélet, 65/86, EU:C:1988:448, 15. pont), másrészt pedig versenykorlátozó célúnak tekinthető akkor is, ha

célja nem csupán a verseny korlátozása, hanem más, jogszerű célokat is követ (2008. november 20-i Beef Industry Development Society és Barry Brothers ítélet, C-209/07, EU:C:2008:643, 21. pont).

- 110 Ráadásul az a körülmény, hogy a versenyellenes magatartás tanúsítása jelentheti a leginkább kifizetődő vagy a legkevésbé kockázatos megoldást egy vállalkozás számára, szintén nem zárja ki a „cél általi korlátozásnak” minősítést.
- 111 Közelebbről a Bíróságnak a vitatott megállapodáshoz hasonló megállapodásokat illetően már volt alkalmja megtagadni a „cél általi korlátozásnak” minősítés azon az alapon történő mellőzését, hogy azok a kártérítések, amelyekre az originálisgyógyszer-gyártók a generikus gyógyszerek jogellenes piacra lépése esetén igényt tarthatnak, gyakran jóval alacsonyabbak, mint az e gyártókat ért károk, mivel a jogszabályi előírások betartásának biztosítása nem a magánvállalkozások, hanem a hatóságok feladata (2020. január 30-i Generics (UK) és társai ítélet, C-307/18, EU:C:2020:52, 88. pont).
- 112 Ennélfogva a fellebbezők által hivatkozott érdekek nem teszik lehetővé, hogy egy olyan megállapodás, amelyről a jelen ítélet 103. pontja megállapította, hogy a verseny tekintetében elegendő károssági fokot mutat ahhoz, hogy „cél általi korlátozásnak” minősüljön, kikerüljön e minősítés alól.
- 113 Harmadszor a fellebbezők nem kifogásolhatják megalapozottan azt, hogy a Törvényszék a „kontrafaktuális forgatókönyv” vizsgálata nélkül elismerte a vitatott megállapodás versenyellenes célját.
- 114 Amint ugyanis a C-591/16. P. sz. Lundbeck kontra Bizottság ügyben a mai napon kihirdetett ítélet 139. pontjából kitűnik, e vizsgálat az összejátszásra irányuló magatartás hatásainak az EUMSZ 101. cikkre tekintettel történő értékelését teszi lehetővé akkor, ha az említett magatartás elemzése nem fed fel a verseny tekintetében elegendő károssági fokot ahhoz, hogy azt „cél általi korlátozásnak” lehessen minősíteni (2020. január 30-i Generics (UK) és társai ítélet, C-307/18, EU:C:2020:52, 115. és 118. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 115 Következésképpen, amint a Bíróság a C-591/16. P. sz. Lundbeck kontra Bizottság ügyben a mai napon kihirdetett ítéletben (140. pont) kimondta, a „kontrafaktuális forgatókönyv” vizsgálata, amelynek célja egy adott összejátszásra irányuló magatartás hatásainak bizonyítása, nem lehet kötelező az összejátszásra irányuló magatartás „cél általi jogsértésnek” minősítéséhez, mivel az ezzel ellentétes megközelítés a „cél általi korlátozás” és a „hatás általi korlátozás” fogalma közötti, magából az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének szövegéből eredő egyértelmű különbségtétel tagadását jelentené (2020. január 30-i Generics (UK) és társai ítélet, C-307/18, EU:C:2020:52, 63. pont).
- 116 Egyébiránt, amint az a C-601/16. P. sz. Arrow Group és Arrow Generics kontra Bizottság ügyben a mai napon kihirdetett ítéletből (86. pont) kitűnik, a jelen ítélet 98. és 99. pontjának megfelelően az annak meghatározása érdekében elvégzendő értékelés, hogy a vitatott megállapodáshoz hasonló megállapodás „cél általi korlátozásnak” minősül-e, vagy sem, egyáltalán nem arra irányul, hogy azonosítsa és felmérje valamely magatartás versenyellenes hatásait, hanem kizárólag a magatartás objektív súlyát kívánja meghatározni, amely éppen azt igazolhatja, hogy e magatartás hatásait nem szükséges értékelni.

- 117 Amint a C-591/16. P. sz. Lundbeck kontra Bizottság ügyben a mai napon kihirdetett ítélet 131. pontjában, valamint a C-601/16. P. sz. Arrow Group és Arrow Generics kontra Bizottság ügyben a mai napon kihirdetett ítélet 87. pontjában szerepel, az a tény, hogy ezen értékelést szükség esetén az érintett megállapodás, és különösen az e megállapodás által előírt értékátruházások ösztönző hatásának, továbbá a megállapodás célkitűzéseinek, valamint gazdasági és jogi háttérének részletes elemzését követően kell elvégezni, szintén nem foglalja magában e megállapodás piacra gyakorolt versenyellenes hatásainak értékelését. Ez kizárólag maguknak az összetett megállapodásoknak az átfogó és mélyreható értékelését feltételezi, nemcsak azért, hogy kizárják a „cél általi korlátozásnak” minősítést abban az esetben, ha kétség merül fel a versenyre való elegendő károosságuk tekintetében, hanem annak elkerülése érdekében is, hogy bizonyos megállapodások kizárólag összetettségük miatt kikerülhessenek e minősítés alól, jóllehet azok elemzése arra utal, hogy a versenyre tekintettel objektíve elegendő károossági fokot mutatnak.
- 118 Negyedszer a fellebbezők nem hivatkozhatnak eredményesen arra, hogy a vitatott megállapodás „cél általi korlátozásnak” minősítéséhez az ítélkezési gyakorlat által megkövetelt tapasztalat a jelen ügyben hiányzik.
- 119 E tekintetben, amint arra a Törvényszék a megtámadott ítélet 319. pontjában helyesen rámutatott, egyáltalán nem követelmény, hogy a megállapodások ugyanazon típusát, mint a vitatott megállapodás, a Bizottság már szankcionálta, ahhoz, hogy a vitatott megállapodást cél általi versenykorlátozásnak lehessen tekinteni, még akkor sem, ha az olyan sajátos kontextusban jön létre, mint a szellemi tulajdonjogok.
- 120 Egy adott megállapodás „cél általi korlátozásnak” minősítése szempontjából kizárólag a megállapodás sajátos jellemzői bírnak jelentőséggel (lásd ebben az értelemben: 2020. január 30-i Generics (UK) és társai ítélet, C-307/18, EU:C:2020:52, 84. és 85. pont), amely jellemzők alapján kell következtetni a verseny szempontjából esetlegesen fennálló különös károosságra, szükség esetén e megállapodásnak, a célkitűzéseinek, valamint azon gazdasági és jogi háttérnek a részletes elemzését követően, amelybe e megállapodás illeszkedik.
- 121 Márpedig a vitatott megállapodás, amely lehetővé tette az Alpharma-csoport piacra lépésének késléltetését, és amelyhez a Lundbeck által e csoport javára teljesített olyan kifizetések társultak, amelyek jelentős mértéküknél fogva arra ösztönözték e csoportot, hogy ne folytassa a piacra lépésre irányuló erőfeszítéseit, a versenyre nézve különösen káros magatartások e kategóriájába tartozik.
- 122 Ötödször a fellebbezők nem kifogásolhatják megalapozottan a Törvényszék azon megállapítását, hogy a KFST sajtóközleménye nem zárja ki azt, hogy a vitatott megállapodás „cél általi korlátozásnak” minősüljön.
- 123 Ugyanis, amint arra a Törvényszék a megtámadott ítélet 320–324. pontjában rámutatott, bár e közlemény a Bizottságnak a szóban forgó megállapodások versenyellenes jellegével kapcsolatos álláspontjára hivatkozik, ezt az álláspontot – azonkívül, hogy azt csak egy előzetes értékelést követően fogalmazták meg – nem közvetlenül a Bizottságtól vagy annak szervezeti egységeitől származó közleményben, hanem egy nemzeti versenyhatóság közleményében fejtették ki, amely nem kelthetett a vállalkozásokban arra vonatkozó jogos bizalmat, hogy magatartásuk nem sérti az EUMSZ 101. cikket.

- 124 Ezenfelül a megtámadott ítélet ugyanezen pontjaiból kitűnik, hogy a KFST az említett közleményben jelezte, hogy a Bizottság említett álláspontja különösen a Lundbeck által teljesített kifizetések jelentős mértékén alapul, valamint hogy minden olyan megállapodás, amelynek célja valamely versenytárs piacról való kizárásának megvásárlása, versenyellenes.
- 125 Ennélfogva és figyelembe véve e megállapításokat, a Törvényszék a megtámadott ítélet 326. pontjában a KFST sajtóközleménye ellenére helyesen fogadta el a vitatott megállapodás „cél általi korlátozásnak” minősítését.
- 126 Hatodszor a fellebbezők tévesen kifogásolják, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 318. pontjában azt, hogy az Alpharma-csoport és a Lundbeck tudomással bírt arról, hogy a vitatott megállapodás versenyjogi szempontból problémákat vethet fel, és azt, hogy e megállapodás véleményezése érdekében jogi tanácsot kértek, olyan körülményként vette figyelembe, amely indokolja e megállapodás „cél általi korlátozásnak” minősítését.
- 127 Ezen érv ugyanis a megtámadott ítélet 318. pontjának téves értelmezésén alapul. A Törvényszék által e pontban kifejtett megfontolás a fellebbezőknek a vitatott megállapodáshoz hasonló megállapodások versenyellenes jellegével kapcsolatos állítólagos jogbizonytalanságra alapított érvelése Törvényszék általi vizsgálatának keretébe illeszkedik. A Törvényszék ennek során lényegében annak megállapítására szorítkozott, hogy az állítólagos jogbizonytalanság ellenére mind a Lundbeck, mind pedig az Alpharma-csoport tudatában volt annak, hogy magatartásuk versenyjogi szempontból legalábbis problémákat okozhat.
- 128 A fentiekre tekintettel a harmadik és negyedik jogalapot mint elfogadhatatlant, illetve mint megalapozatlant el kell utasítani.

Az ötödik jogalapról

A megtámadott ítélet releváns pontjairól

- 129 A megsemmisítés iránti keresetükben felhozott ötödik jogalapjukban a fellebbezők azzal érveltek, hogy a Bizottság megsértette a védelemhez való jogukat, amikor elmulasztotta észszerű határidőn belül tájékoztatni őket a rájuk vonatkozó vizsgálatról és a velük szemben felhozott kifogásokról, aminek következtében nem rendelkeznek mentő bizonyítékokkal.
- 130 E jogalap elutasításakor a Törvényszék a megtámadott ítélet 353–358. pontjában emlékeztetett az észszerű határidőnek a versenypolitikai közigazgatási eljárás keretében történő tiszteletben tartására vonatkozó ítélkezési gyakorlatra, valamint a védelemhez való jog e határidő be nem tartása miatti megsértése megállapításának szabályaira, emlékeztetve többek között a 2006. szeptember 21-i Technische Unie kontra Bizottság ítélet (C-113/04 P, EU:C:2006:593) 42., 43. és 54. pontjára, valamint a 2011. március 29-i ArcelorMittal Luxembourg kontra Bizottság és Bizottság kontra ArcelorMittal Luxembourg és társai ítélet (C-201/09 P és C-216/09 P, EU:C:2011:190) 118. és 120–122. pontjára.
- 131 A megtámadott ítélet 360. és 361. pontjában a Törvényszék először is megállapította, hogy a vitatott határozat elfogadásához vezető közigazgatási eljárásnak sem az első, sem a második szakasza nem haladta meg az észszerű időtartamot.

132 Ezen ítélet 362. pontjában továbbá úgy ítélte meg, hogy „mivel a felperesek a jogalapjukat arra az időpontra alapozzák, amikor a Bizottság a vitatott megállapodásról először szerzett tudomást, annak bizonyítása érdekében, hogy a Bizottság nem tett eleget az észszerű időn belüli határozathozatalra vonatkozó kötelezettségének, és ezáltal megsértette a védelemhez való jogukat, hangsúlyozni kell, hogy ilyen megközelítést egyáltalán nem követ az ítélkezési gyakorlat, amely a jogsértés elkövetésére vonatkozó kifogást tartalmazó első intézkedések időpontját tekinti kiindulópontnak”.

133 Végül a Törvényszék a közigazgatási eljárás észszerű időtartama bármilyen megsértésének kizárása érdekében a megtámadott ítélet 367–371. pontjában a következőket állapította meg:

„367 [...] rá kell mutatni arra, hogy a felperesek csupán a dokumentumok három kategóriájának elvesztésére hivatkoznak, nevezetesen a vitatott megállapodásra vonatkozó tervezetekre és megjegyzésekre, például [az Alpharma-csoport egyik munkatársának] 2002. február 20-i elektronikus levelében említett tervezetre, a citaloprammal kapcsolatos tevékenységi tervekre és külső tanácsadójuk dokumentumaira.

368 E tekintetben, még ha feltételezzük is, hogy a felperesek állításai teljesítik a [megtámadott ítélet] 357. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlat által a pontos és konkrét meghatározottságra vonatkozóan megkövetelt feltételeket, meg kell állapítani, hogy a KFST sajtóközleményére és a Bizottság által indított ágazati vizsgálatra tekintettel egy gondos vállalkozásnak meg kellett volna őriznie minden olyan dokumentumot, amely hasznos lehet ahhoz, hogy a versenyjog megsértése miatti esetleges eljárás keretében biztosítsa védekezését, legalábbis az uniós jog által előírt maximális elévülési idő lejártáig (lásd a [megtámadott ítélet] 363. pontját).

369 Márpedig a gondosság az ítélkezési gyakorlat által annak érdekében megkövetelt feltételek körébe tartozik (lásd a [megtámadott ítélet] 358. pontját), hogy valamelyik fél eredményesen hivatkozhatson a védelemhez való jogának az eljárás állítólagosan észszerűtlen időtartama miatti megsértésére.

370 Mivel a felperesek a szóban forgó dokumentumok elvesztésének igazolása érdekében pusztán az időmúláson kívül nem hivatkoztak más rendkívüli események bekövetkezésére, érvük nem fogadható el.

371 Ami konkrétan az Alpharma-csoport külső tanácsadójának azon dokumentumait illeti, amelyeket e tanácsadó 2007-ben a dán kamara szabályozásával összhangban semmisített meg, meg kell jegyezni, hogy a felperesek e szabályozást illetően nem szolgáltak további pontosításokkal, és mindenesetre, ha gondosan jártak volna el, maguk is megőrizhették volna e dokumentumok másolatát.”

A felek érvelése

134 A megtámadott ítélet 361–364. és 366–371. pontja ellen irányuló ötödik jogalapjukban a fellebbezők egyrészt azt állítják, hogy a Törvényszék a vizsgálat időtartamának megállapítása során tévesen alkalmazta a jogot, és megsértette a védelemhez való jogukat, megsértve a 2015. július 15-i SLM és Ori Martin kontra Bizottság ítélet (T-389/10 és T-419/10, EU:T:2015:513) 341. pontját. A Törvényszék tévesen kizárólag az azon időpontot követő időszakot vette figyelembe, amikor az Alpharma-csoporttal a terhére rótt jogsértésre vonatkozó intézkedéseket

közölték, amire az Alpharma LLC esetében 2010-ben, a Xelia esetében pedig 2011-ben került sor, nem pedig a jogsértésre vonatkozó információk Bizottság általi kézhezvételének időpontját, vagyis 2003 októberét, amikor a KFST a szóban forgó megállapodásokra vonatkozó információkat közölte a Bizottsággal. Ily módon eljárva a Törvényszék nem mondta ki, hogy a Bizottság köteles kifejteni azon indokokat, amelyek miatt ez az időtartam nem túlzottan hosszú. Másrészt a Törvényszék – a 2011. június 16-i Heineken Nederland és Heineken kontra Bizottság ítélettel (T-240/07, EU:T:2011:284, 301. pont) ellentétben – tévesen rótt az Alpharma-csoport terhére a dokumentumok megőrzésére vonatkozó szigorúbb kötelezettséget az azon időpontot megelőző időszak vonatkozásában, amikor tájékoztatták e csoportot a rá vonatkozó vizsgálatról. Közelebbről a Törvényszék nem tekinthette volna úgy, hogy az Alpharma-csoportot ilyen kötelezettség terhelte azért, mert a Bizottság vizsgálta a Lundbeck tevékenységeit, és ágazati vizsgálatot indított, holott nem bizonyított, hogy e csoportnak tudomása volt e vizsgálatokról.

A Bíróság álláspontja

- 135 Az ötödik fellebbezési jogalap lényegében két részből áll.
- 136 Az első részben a fellebbezők azt az időpontot vitatják, amelyet a Törvényszék a Bizottság által indított és a vitatott határozat meghozatalához vezető eljárás észszerű időtartamának értékelése céljából ezen eljárás kezdő időpontjaként vett figyelembe.
- 137 A jelen jogalap második részében a fellebbezők azt kifogásolják, hogy a Törvényszék azzal az indokkal tagadta meg a védelemhez való joguknak az említett eljárás észszerűtlen időtartama miatti megsértésének megállapítását, hogy nem tettek eleget a gondossági kötelezettségüknek, amelynek arra kellett volna vezetnie őket, hogy minden olyan dokumentumot megőrizzenek, amely ezen eljárás keretében hasznos lehet a védekezésük biztosításához.
- 138 A jelen jogalap első részét illetően rá kell mutatni arra, hogy – amint arra a Törvényszék a megtámadott ítélet 356. pontjában emlékeztetett – az észszerű határidő elvének alkalmazása során különbséget kell tenni a Bizottság által lefolytatott közigazgatási eljárás két szakasza, vagyis a kifogásközlést megelőző vizsgálati szakasz és a közigazgatási eljárás többi részét magában foglaló szakasz között, ugyanis az első a Bizottság által hozott, a vállalkozás által elkövetett jogsértésre vonatkozó kifogást tartalmazó első intézkedésektől a kifogásközlésig terjed, míg a második szakasz e kifogásközléstől a Bizottság által hozott végleges határozat meghozataláig tart (lásd ebben az értelemben: 2006. szeptember 21-i Technische Unie kontra Bizottság ítélet, C-113/04 P, EU:C:2006:593, 42. és 43. pont).
- 139 A jelen ügyben a megtámadott ítélet 359. és 361. pontjából kitűnik, hogy a Bizottság a Zoetisszel – jelenleg Alpharma LLC – és a Xelliával szemben felhozott kifogást tartalmazó első intézkedéseket 2010. március 19-én, illetve 2011. március 14-én hozta meg. Márpedig a fellebbezők nem állítják és *a fortiori* nem is bizonyítják, hogy ezen időpontok a ténybeli elemek elferdítéséből következnek különösen azért, mert a KFST által a szóban forgó megállapodásokra vonatkozóan 2003 októberében megküldött információk Bizottság általi kézhezvétele vagy a Bizottságnak a megtámadott ítélet 359. pontjában hivatkozott bármely későbbi intézkedése a Bizottság által az Alpharma-csoporttal szemben felhozott kifogást tartalmazott.
- 140 Ennélfogva a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 361. pontjában megállapította, hogy a Zoetist és a Xelliát érintő eljárás első szakasza 2010. március 19-én, illetve 2011. március 14-én kezdődött.

- 141 A jelen jogalap második részét illetően rá kell mutatni arra, hogy a Törvényszék két okból nem adott helyt a fellebbezők azon állításainak, hogy a vitatott megállapodás megkötése és a vitatott határozat meghozatala között eltelt jelentős idő miatt sérült a védelemhez való joguk, mivel nem tudtak megtalálni bizonyos olyan dokumentumokat, amelyeket a védekezésük szempontjából meghatározónak ítélték.
- 142 Egyrészt a Törvényszék a megtámadott ítélet 367. pontjában először is megállapította, hogy a fellebbezők csupán a dokumentumok három kategóriájának elvesztésére hivatkoznak, nevezetesen a vitatott megállapodásra vonatkozó tervezetekre és megjegyzésekre, például az Alpharma-csoport egyik munkatársának 2002. február 20-i elektronikus levelében említett tervezetre, a citaloprammal kapcsolatos tevékenységi tervekre és e cégcsoport külső tanácsadójának dokumentumaira. Másodszer a Törvényszék ezen ítélet 370. pontjában úgy ítélte meg, hogy a fellebbezők a szóban forgó dokumentumok elvesztésének igazolása érdekében pusztán az időmúláson kívül nem hivatkoztak más rendkívüli események bekövetkezésére. Harmadszor az említett ítélet 371. pontjában úgy ítélte meg, hogy ami az Alpharma-csoport külső tanácsadójának azon dokumentumait illeti, amelyeket e tanácsadó 2007-ben a dán kamara szabályozásával összhangban semmisített meg, meg kell jegyezni, hogy a fellebbezők e szabályozást illetően nem szolgáltak további pontosításokkal, és mindenestre, ha gondosan jártak volna el, maguk is megőrizhették volna e dokumentumok másolatát.
- 143 Másrészt a Törvényszék a megtámadott ítélet 368. és 369. pontjában megállapította, hogy a fellebbezők nem hivatkozhatnak a védelemhez való joguknak az eljárás állítólagosan észszerűtlen időtartama miatti megsértésére, mivel a fellebbezők nem tettek eleget a megtámadott ítélet 358. pontjában hivatkozott, a 2011. március 29-i ArcelorMittal Luxembourg kontra Bizottság és Bizottság kontra ArcelorMittal Luxembourg és társai ítéletben (C-201/09 P és C-216/09 P, EU:C:2011:190, 120–122. pont) felidézett gondossági kötelezettségüknek. E tekintetben a Törvényszék megállapította, hogy a KFST sajtóközleményére és a Bizottság által indított ágazati vizsgálatra tekintettel egy gondos vállalkozásnak meg kellett volna őriznie – legalábbis az uniós jogban előírt maximális elévülési idő lejártáig – minden olyan dokumentumot, amely hasznos lehet ahhoz, hogy biztosítsa a versenyjog megsértése miatti esetleges eljárás keretében való védekezését.
- 144 A Törvényszék által elfogadott ezen második indokot illetően meg kell állapítani, hogy a megtámadott ítélet 368. és 369. pontjában a Törvényszék olyan ítélkezési gyakorlatot alkalmaz, amely nem kapcsolódik a fellebbezők által felhozott kifogáshoz, és ezáltal a fellebbezőkkel szemben olyan ítélkezési gyakorlatból eredő gondossági kötelezettséget ír elő, amely nem alkalmazandó a fellebbezők helyzetére.
- 145 Jóllehet egyrészt a Törvényszék helyesen állapította meg a megtámadott ítélet 361. pontjában, hogy a közigazgatási eljárás a Zoetisszel és a Xelliával szemben 2010. március 19-én, illetve 2011. március 14-én indult, és nem volt észszerűtlen az időtartama, és másrészt a fellebbezők – amint az ezen ítélet 349. pontjából és a megsemmisítés iránti keresetükből kitűnik – azt kifogásolták, hogy a Bizottság a szóban forgó megállapodásokkal kapcsolatban 2003 decemberében általa indított vizsgálatról csak a vizsgálat kezdetétől számított nyolc-kilenc évvel később tájékoztatta őket, aminek következtében már nem voltak abban a helyzetben, hogy össze tudják gyűjteni a védekezésükhöz hasznos bizonyítékokat, a Törvényszék közvetlenül azt az ítélkezési gyakorlatot alkalmazta, amely a védekezési jognak a Bizottság által lefolytatott közigazgatási eljárás első szakaszának észszerűtlen időtartama miatti megsértésére vonatkozik, konkrétan pedig a megtámadott ítélet 357., 358., 362. és 369. pontjában hivatkozott, 2006. szeptember 21-i Technische Unie kontra Bizottság ítélet (C-113/04 P, EU:C:2006:593) 43., 54. és 60–71. pontját,

valamint a 2011. március 29-i ArcelorMittal Luxembourg kontra Bizottság és Bizottság kontra ArcelorMittal Luxembourg és társai ítélet (C-201/09 P és C-216/09 P, EU:C:2011:190) 118–122. pontját.

- 146 Ezáltal, noha a Bizottság által lefolytatott közigazgatási eljárás időtartama nem képezte vita tárgyát, a Törvényszék a megtámadott ítélet 368. és 369. pontjában úgy ítélte meg, hogy a Zoetis és a Xellia védelemhez való joga megsértésének vizsgálata érdekében meg kell győződnie arról, hogy e társaságok ténylegesen eleget tettek-e a gondossági kötelezettségüknek, amely az előző pontban hivatkozott ítéletek értelmében minden olyan vállalkozást terhel, amelyet a Bizottság arról tájékoztatott, hogy vele szemben eljárást indított.
- 147 Így, noha a fellebbezők azt kifogásolták, hogy a Bizottság a Zoetis és a Xellia tekintetében nem indította meg kellő időben a közigazgatási eljárást, ami a védelemhez való joguk megsértésével járt, a Törvényszék a kizárólag a közigazgatási eljárás Bizottság általi megindítását követő időszakra alkalmazandó ítélkezési gyakorlatból eredő gondossági kötelezettségre hivatkozik velük szemben.
- 148 Következésképpen, és amint arra a fellebbezők helyesen hivatkoznak, a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot.
- 149 Amennyiben azonban a Törvényszék valamely határozatának indokolása az uniós jogot sérti, de rendelkező része egyéb jogi indokok miatt megalapozottnak bizonyul, az ilyen jogsértés nem eredményezheti e határozat hatályon kívül helyezését, és az indokolást meg kell változtatni (2018. november 6-i Scuola Elementare Maria Montessori kontra Bizottság, Bizottság kontra Scuola Elementare Maria Montessori és Bizottság kontra Ferracci ítélet, C-622/16 P–C-624/16 P, EU:C:2018:873, 48. pont).
- 150 A jelen ügyben erről van szó.
- 151 Bár kétségtelen, hogy a Törvényszék a fellebbezőkkel szemben nem hivatkozhatott volna az olyan eltérő helyzetben lévő vállalkozásokra alkalmazandó gondossági kötelezettségre, mint amelyről a jelen ítélet 145. pontjában hivatkozott ítéletekben volt szó, a Törvényszék – legalábbis a jelen ügyben – hivatkozhatott velük szemben olyan különös gondossági kötelezettségre, amely előírja számukra, hogy könyveikben vagy archivált irataikban gondoskodjanak a tevékenységük nyomon követését lehetővé tévő információk megfelelő megőrzéséről, többek között azért, hogy későbbi közigazgatási vagy bírósági eljárások esetén rendelkezzenek a szükséges bizonyítékokkal.
- 152 Az ágazati vizsgálatnak az 1/2003 rendelet 17. cikke alapján 2008. január 15-én történt megindítása ugyanis, amely vizsgálat – amint az lényegében a megtámadott ítélet 22. pontjából, a vitatott határozat (12) preambulumbekzdéséből, valamint a gyógyszeripari ágazatra vonatkozó vizsgálat megindítását elrendelő 2008. január 15-i határozat (3)–(5) preambulumbekzdéséből kitűnik – a gyógyszeripari társaságok között kötött megállapodások, nevezetesen az eljárási szabadalmakkal kapcsolatos jogvitákat egyezség útján rendező megállapodások vizsgálatára irányult annak eldöntése érdekében, hogy azok sértik-e az EUMSZ 101. és EUMSZ 102. cikket, egyrészt olyan körülménynek minősül, amelyről a generikusgyógyszer-gyártóknak, így a Zoetisnek és a Xellianak is tudnia kellett, amely utóbbiakkal kapcsolatban a Törvényszék a megtámadott ítélet 189. pontjában megállapította, hogy azok a gyógyszeripari ágazat tájékozott és tapasztalt gazdasági szereplői, másrészt pedig olyan körülménynek minősül, amelynek e

társaságokat arra kellett volna indítania, hogy felvértezzék magukat az olyan bizonyítékok időmúlás miatti elvesztésével szemben, amelyek esetleges későbbi közigazgatási vagy bírósági eljárásokban hasznosak lehetnek a számukra.

- 153 Mind az 1/2003 rendelet előkészítő anyagaiból, mind pedig e rendelet 17. cikke (1) bekezdésének első albekezdéséből ugyanis egyértelműen kitűnik, hogy az ágazati vizsgálatok olyan eszközt jelentenek, amelynek célja az e vizsgálatok által érintett ágazatban fennálló versenykorlátozásra vonatkozó gyanú megerősítése.
- 154 Ily módon, amikor a Bizottság ilyen vizsgálatokat indít, az érintett ágazathoz tartozó vállalkozásoknak, és különösen azoknak, amelyek a szóban forgó vizsgálat megindítását elrendelő határozatban kifejezetten említett megállapodásokat kötöttek, úgymint a Zoetis és a Xellia is, számítaniuk kell arra, hogy a jövőben esetleg egyedi eljárások indulhatnak velük szemben, annál is inkább, mivel a gyógyszeripari ágazatra vonatkozó vizsgálat megindítását elrendelő 2008. január 15-i határozat (8) preambulumbekzdése kifejezetten kimondja, hogy „[a]mennyiben a gyógyszeripari ágazatra vonatkozó vizsgálat versenyellenes megállapodások vagy magatartások, illetve erőfölénnyel való visszaélés esetleges fennállására utal, a Bizottság [...] egyes jogalanyokkal szemben olyan vizsgálatokat indít[hat], amelyek az [EUMSZ 101. és/vagy az EUMSZ 102. cikk] szerinti határozatok meghozatalához vezethetnek”.
- 155 Ennélfogva, anélkül hogy meg kellene vizsgálni azt, hogy a Zoetisnek és a Xelliának tudomása volt-e a KFST sajtóközleményéről, vagy sem, meg kell állapítani – a fentiekre, valamint a gyógyszeripari ágazatra vonatkozó vizsgálatnak a Bizottság által 2008. január 15-én, vagyis kevesebb mint négy és fél évvel a vitatott megállapodás lejárta után történt megindítására figyelemmel –, hogy a fellebbezők nem állíthatják megalapozottan, hogy a közigazgatási eljárásnak a Bizottság által a Zoetisszel és a Xelliával szembeni megindítása – annak késedelmissége miatt – sértette e vállalkozások védelemhez való jogát, és hogy ennek a vitatott határozat megsemmisítéséhez kell vezetnie.
- 156 Ez annál is inkább így van, mivel a megtámadott ítélet 371. pontjában a Törvényszék – anélkül, hogy ezt a fellebbezők a jelen fellebbezés keretében vitatnák – rámutatott arra, hogy „[a]mi konkrétan az Alpharma-csoport külső tanácsadójának azon dokumentumait illeti, amelyeket e tanácsadó 2007-ben[, azaz az ágazati vizsgálat Bizottság általi megindítását megelőzően] a dán kamara szabályozásával összhangban semmisített meg, meg kell jegyezni, hogy a felperesek e szabályozást illetően nem szolgáltak további pontosításokkal, és mindenestre, ha gondosan jártak volna el, maguk is megőrizhették volna e dokumentumok másolatát”.
- 157 A fentiekre tekintettel az ötödik jogalapot el kell utasítani.

A hatodik jogalapról

A megtámadott ítélet releváns pontjairól

- 158 A megsemmisítés iránti keresetük keretében felhozott hatodik jogalapjukban a fellebbezők arra hivatkoztak, hogy a Bizottság megsértette a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét, mivel a vitatott megállapodást illetően mind az A.L. Industrier-t, az Alpharma-csoport anyavállalatát, és a Xelliát, az Alpharma-csoport leányvállalatát, mind pedig az Alpharma LLC-t, azaz az Alpharma-csoport közbenső anyavállalatát szankcionálta, míg az egyrészt a Lundbeck, másrészt pedig a Merck KGaA és a Generics (UK) Ltd között kötött megállapodást illetően kizárólag a

Mercket, a Merck-csoport anyavállalatát, és a Generics (UK)-t, a Merck-csoport leányvállalatát szankcionálta, a Merck Generics Holding GmbH-t, azaz a Merck-csoport közbenső anyavállalatát azonban nem.

159 E jogalap elutasításakor a Törvényszék a megtámadott ítélet 387–392. pontjában a következőket mondta ki:

„387 [...] rá kell mutatni arra, hogy a releváns időszakban az Alpharma ApS, az Alpharma Inc. és az A.L. Industrier egyetlen vállalkozást alkotott, míg a [vitatott] határozat meghozatalakor már nem ez volt a helyzet. Ebben az időpontban ugyanis a Xellia, amely az Alpharma ApS jogutódja lett, a Zoetis, amely az Alpharma Inc. jogutódja lett, és az A.L. Industrier különböző vállalkozásokhoz tartozott, amint az a [vitatott] határozat (50)–(52) és (1269)–(1275) preambulumbekzdéséből kitűnik.

[...]

389 [...] a [vitatott] határozatból, különösen annak (43), (1275), (1284) és (1286) preambulumbekzdéséből egyértelműen kitűnik, hogy a Bizottság megállapította, hogy az A.L. Industrier, amely az Alpharma Inc.-t irányította, utóbbival egyetlen vállalkozást alkotott, amely magában foglalta az Alpharma ApS-t is. Egyébként pedig a fellebbezők nem vitatják, hogy e három társaság a vitatott megállapodás megkötésekor egyetlen vállalkozást alkotott.

390 A Merck-csoportot illetően a [vitatott] határozatból (31. lábjegyzet) kitűnik, hogy a Generics (UK)-t, amely társaság a Lundbeckkel két szóban forgó megállapodást aláírt, az e megállapodások által lefedett időszakban a Merck Generics Holding irányította, amelyet pedig a Merck irányított. Hasonlóképpen a [vitatott] határozat kifejti, hogy 2007-ben a Generics (UK)-t egy másik vállalkozásnak értékesítették, így az kivált a Merck-csoportból (a (33) preambulumbekzdés).

391 Ezzel szemben a Bizottságnak a Törvényszék kérdésére adott válaszából és egy általa ez alkalommal benyújtott dokumentumból kitűnik, hogy a [vitatott] határozat meghozatalának időpontjában a Merck és a Merck Generics Holding még ugyanazon vállalkozás részét képezte. Jóllehet, amint azt a felperesek állítják, e körülményt a [vitatott] határozat nem említette, meg kell állapítani, hogy az említett dokumentum a Bizottság aktájának részét képezi, így a Bizottság e határozat meghozatalakor rendelkezett azzal.

392 Egyébiránt meg kell jegyezni, hogy az A.L. Industrier pénzügyi helyzetére tekintettel teljes mértékben indokolt volt, hogy a Bizottság megállapítsa a Zoetisnek a Xellia által elkövetett jogsértésért való egyetemlegesen felelősségét, mivel ellenkező esetben kizárólag ez utóbbi lett volna köteles az Alpharma-csoport által elkövetett jogsértés miatt kiszabott bírság szinte teljes összegének megfizetésére, ami bizonytalanabbá tette volna e bírság megfizetését. Ezzel szemben, amíg a Merck irányítja a Merck Generics Holdingot, ez utóbbi pénzügyi forrásai felhasználhatók a Merck-csoporttal szemben kiszabott bírság megfizetésére, anélkül hogy ehhez elengedhetetlen lenne e holdingot a [vitatott] határozat rendelkező részében megemlíteni.”

A felek érvelése

- 160 A megtámadott ítélet 378–394. pontja ellen irányuló hatodik jogalapjukban a fellebbezők előadják, hogy a Törvényszék megsértette az egyenlő bánásmód elvét, amikor helybenhagyta a vitatott határozatot, amennyiben azt a Zoetisnek – jelenleg Alpharma LLC – címezték, a Merck Generics Holdingnak azonban nem, noha e határozatban semmi nem indokolja e két vállalkozás helyzetének megkülönböztetését. Ezenkívül a fellebbezők azt kifogásolják, hogy a Törvényszék megváltoztatta az indokolást, és megsértette azt az ítélkezési gyakorlatot, miszerint az indokolás hiányát nem orvosolhatja azon tény, hogy az érintett az uniós bíróságok előtti eljárás során megismeri az adott határozat indokolását, és e tekintetben a 2012. július 19-i Alliance One International és Standard Commercial Tobacco kontra Bizottság ítélet (C-628/10 P és C-14/11 P, EU:C:2012:479) 74. pontjára hivatkoznak.
- 161 A Bizottság úgy véli, hogy e jogalap megalapozatlan.

A Bíróság álláspontja

- 162 A fellebbezés hatodik jogalapjának első részében a fellebbezők lényegében azt kifogásolják, hogy a Törvényszék megsértette az egyenlő bánásmód elvét, amikor elutasította az általuk a megsemmisítés iránti keresetük alátámasztására felhozott hatodik jogalapot.
- 163 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy ha valamely vállalkozás megsérti az uniós versenyszabályokat, a személyes felelősség elve szerint neki kell felelnie ezért a jogsértésért (2017. április 27-i Akzo Nobel és társai kontra Bizottság ítélet, C-516/15 P, EU:C:2017:314, 49. pont).
- 164 Az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének a) pontja nem határozza meg azt, hogy amennyiben e vállalkozás több természetes vagy jogi személyből áll, a Bizottság mely jogi vagy természetes személyt köteles a jogsértésért felelősnek tekinteni és bírság kiszabása útján szankcionálni (2017. április 27-i Akzo Nobel és társai kontra Bizottság ítélet, C-516/15 P, EU:C:2017:314, 50. és 51. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 165 Ugyanakkor az előző pontban felidézett ítélkezési gyakorlat által behatárolt szankcionálási jogkörének gyakorlása során a Bizottság nem sértheti meg az egyenlő bánásmód elvét, amely megköveteli, hogy az összehasonlítható helyzeteket ne kezeljék eltérően, és az eltérő helyzeteket ne kezeljék ugyanúgy, amennyiben az ilyen bánásmód objektíve nem igazolható (2020. szeptember 24-i Prysmian és Prysmian Cavi e Sistemi kontra Bizottság ítélet, C-601/18 P, EU:C:2020:751, 101. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), amint arra a Törvényszék a megtámadott ítélet 386. pontjában rámutatott.
- 166 Egyébiránt emlékeztetni kell arra, hogy amennyiben valamely vállalkozás a magatartásával megsértette az EUMSZ 101. cikket, nem kerülheti el a szankciót azon az alapon, hogy egy másik gazdasági szereplővel szemben nem szabtak ki bírságot (2017. március 9-i Samsung SDI és Samsung SDI (Malaysia) kontra Bizottság ítélet, C-615/15 P, nem tették közzé, EU:C:2017:190, 37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Közelebről az a vállalkozás, amellyel szemben a versenyszabályokat sértő kartellben való részvétele miatt bírságot szabtak ki, nem kérheti e bírság törlését vagy csökkentését arra hivatkozva, hogy ugyanazon kartell másik résztvevőjével szemben nem alkalmaztak szankciót az említett kartellben való részvételének egy része vagy egésze miatt (2017. március 9-i Samsung SDI és Samsung SDI (Malaysia) kontra Bizottság ítélet, C-615/15 P, nem tették közzé, EU:C:2017:190, 38. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 167 A jelen ügyben a Törvényszék a megtámadott ítélet 387–392. pontjában mindenesetre megállapította, hogy az Alpharma LLC és a Merck Generics Holding a vitatott határozat meghozatalának időpontjában különböző helyzetben volt egyrészt azért, mert a Xellia, a Zoetis, jelenleg Alpharma LLC, és az A.L. Industrier különböző vállalkozásokhoz tartozott, míg a Merck és a Merck Generics Holding, azaz a Generics (UK) – amely vállalkozás a szóban forgó megállapodások lejártát követően kivált a Merck-csoportból – legfelső szintű anyavállalata, illetve anyavállalata, ugyanazon vállalkozás részét képezte, másrészt pedig a szóban forgó megállapodásokban részt vevő társaságok sajátos pénzügyi helyzete miatt.
- 168 Következésképpen a fellebbezők, mivel nincsenek a Merck Generics Holdinggal összehasonlítható helyzetben, nem hivatkozhatnak eredményesen arra, hogy a Törvényszék megsértette az egyenlő bánásmód elvét.
- 169 E következtetést nem kérdőjelezheti meg a fellebbezők által a jelen jogalap második részében hivatkozott azon állítás, miszerint a Zoetis, jelenleg Alpharma LLC, és a Merck Generics Holding közötti eltérő bánásmód igazolása érdekében a Törvényszék kiegészítette a vitatott határozat indokolását, amikor jelezte, hogy a vitatott határozat meghozatalának időpontjában a Zoetis és az A.L. Industrier nem képezte ugyanazon vállalkozás részét.
- 170 Azonkívül, hogy ezen, a Törvényszék által a megtámadott ítélet 387. pontjának második mondatában tett pontosítás a fellebbezők és a Merck Generics Holding helyzete közötti különbségtétel két indoka közül csak az egyiket jelenti, és a második, a megtámadott ítélet 392. pontjában szereplő, a szóban forgó megállapodásokban részt vevő társaságok sajátos pénzügyi helyzetével kapcsolatos indokot a fellebbezők nem vitatják, rá kell mutatni arra – amint azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 387. pontjában jelezte –, hogy az említett pontosítás magából a vitatott határozatból is kitűnik.
- 171 Márpedig, mivel valamely jogi aktus indokolását nem pusztán a szövegére figyelemmel kell megítélni, hanem az összefüggéseire, valamint az érintett tárgyra vonatkozó jogszabályok összességére tekintettel is (lásd ebben az értelemben: 1990. február 14-i Delacre és társai kontra Bizottság ítélet, C-350/88, EU:C:1990:71, 16. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), figyelembe véve szükség szerint azt, hogy ezen aktus meghozatalára a címzettje előtt ismert körülmények között került sor (lásd ebben az értelemben: 2020. szeptember 17-i Rosneft és társai kontra Tanács ítélet, C-732/18 P, nem tették közzé, EU:C:2020:727, 77. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), az a tény, hogy a Bizottság által a Törvényszékhez benyújtott írásbeli észrevételei keretében adott valamely magyarázat – amint az a megtámadott ítélet 379. pontjából kitűnik – nem szerepel kifejezetten és kimerítő jelleggel a vitatott határozatban, nem feltétlenül jár azzal a hatással, hogy megakadályozza a Törvényszéket abban, hogy valamely felperes érvelésének megválaszolása érdekében figyelembe vegye e magyarázatot, valamint az e határozatban szereplő elemeket (lásd analógia útján: 2003. szeptember 30-i Freistaat Sachsen és társai kontra Bizottság ítélet, C-57/00 P és C-61/00 P, EU:C:2003:510, 62. és 63. pont).
- 172 Ez különösen akkor van így, ha a Törvényszéknek olyan érvelésre kell válaszolnia, mint a fellebbezők érvelése, miszerint a Bizottság a vitatott határozat megfogalmazásának szakaszában megsértette az egyenlő bánásmód elvét, miközben – amint arra a jelen ítélet 164. pontja emlékeztetett – a Bizottság a több természetes vagy jogi személyből álló vállalkozáson belül főszabály szerint szabadon megválaszthatja azt a jogalanyt, amelynek a jogsértésért való felelősségét megállapítja, és a Bizottság nem kötelezhető észszerűen arra, hogy határozata keretében a határozat minden egyes címzett társasága vonatkozásában kifejtse, hogy milyen

okokból tekinti vagy az EUMSZ 101., illetve az EUMSZ 102. cikkel ellentétes magatartást tanúsító egy vagy több vállalkozást alkotó természetes vagy jogi személyek összességét, vagy csupán azok egy részét felelősnek.

173 A fentiekre tekintettel a hatodik jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

A hetedik jogalapról

A megtámadott ítélet releváns pontjairól

174 A megtámadott ítélet 401–407. pontjában a Törvényszék elutasította a fellebbezők által megsemmisítés iránti keresetük alátámasztására felhozott hetedik jogalap második részét, amelyben a fellebbezők arra hivatkoztak, hogy a Bizottság a velük szemben kiszabott bírság kiszámítása során elmulasztotta figyelembe venni a vitatott megállapodásnak a versenyjog alapján történő értékelését illetően fennálló jogbizonytalanságot.

175 A Törvényszék először is a megtámadott ítélet 403–405. pontjában a Bíróságnak a jogsértések előreláthatóságára vonatkozó követelményre, valamint arra a feltételre vonatkozó ítélkezési gyakorlatára emlékeztetett, hogy az EUMSZ 101. és EUMSZ 102. cikk megsértését az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének első albekezdése értelmében „akár szándékosan, akár gondatlanságból” követték el. A Törvényszék ezen ítélet 407. pontjában továbbá úgy ítélte meg, hogy az Alpharma-csoportnak tudomása volt arról, hogy a vitatott megállapodás megkötése versenyjogi szempontból problematikus lehet.

176 Ezt követően a Törvényszék rámutatott arra, hogy a megtámadott ítélet 314. és 318. pontjából az következik, hogy nem áll fenn jogbizonytalanság azzal kapcsolatban, hogy a vitatott megállapodás jellemzőivel bíró és annak összefüggésében kötött megállapodást „cél általi korlátozásnak” lehet minősíteni.

A felek érvelése

177 A megtámadott ítélet 401–407. pontja ellen irányuló hetedik jogalapjukban a fellebbezők azt kifogásolják, hogy a Törvényszék megsértette a jogbiztonság elvét, amikor úgy ítélte meg, hogy a vitatott megállapodás cél általi korlátozásnak minősítését illetően nem állt fenn jogbizonytalanság, következésképpen pedig azáltal, hogy lehetővé tette, hogy a Bizottság nagyon magas összegű bírságot szabjon ki velük szemben. E jogbizonytalanságot bizonyítják a KFST nyilatkozatai, továbbá a vitatott határozat meghozatalához vezető eljárást megelőző ágazati vizsgálat időtartama, valamint e határozat hossza is.

178 A Bizottság úgy véli, hogy e jogalap megalapozatlan.

A Bíróság álláspontja

179 Amint arra a Törvényszék a megtámadott ítélet 405. pontjában helyesen emlékeztetett, valamely vállalkozás szankcionálható az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozó magatartásért, amennyiben tudatában kellett lennie magatartása versenyellenes jellegének,

függetlenül attól, hogy tudatában volt-e annak, hogy megsérti a Szerződés versenyszabályait (lásd ebben az értelemben: 2013. június 18-i Schenker & Co. és társai ítélet, C-681/11, EU:C:2013:404, 37. pont).

- 180 Ebből – amint arra a Törvényszék a megtámadott ítélet 404. pontjában emlékeztetett, és amint azt a Bíróság a C-588/16. P. sz. Generics (UK) kontra Bizottság ügyben a mai napon kihirdetett ítéletben (137. pont) kimondta – az következik, hogy annak, hogy e vállalkozás jogilag tévesen minősítette a jogsértés megállapításának alapjául szolgáló magatartását, nem lehet az a hatása, hogy mentesül a bírság kiszabása alól, amennyiben objektíven – és szükség esetén megfelelő tanácsokat kérve – meg tudta állapítani e magatartás versenyellenes jellegét (lásd ebben az értelemben: 2013. június 18-i Schenker & Co. és társai ítélet, C-681/11, EU:C:2013:404, 38. pont).
- 181 A jelen ügyben a Törvényszék a megtámadott ítélet 315–317. pontjában, amelyekre ugyanezen ítélet 406. pontja utal, helyesen mutatott rá arra, hogy – amint arra a jelen ítélet 109. pontja emlékeztet – az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely megállapodás nem mentesül a versenyjog hatálya alól pusztán amiatt, hogy szabadalomra vonatkozik, vagy szabadalmi jogvita egyezség útján történő rendezésére irányul.
- 182 Egyébiránt a Törvényszék a megtámadott ítélet 318. pontjában, amelyre ugyanezen ítélet 406. pontja is utal, lényegében rámutatott arra, hogy a vitatott megállapodás mind a Lundbeck, mind pedig az Alpharma-csoport szempontjából versenyjogi tekintetben legalábbis problémás lehetett, mivel a Lundbeck úgy ítélte meg, hogy „a megállapodásoknak a [generikusgyógyszer-gyártókkal] való megkötése versenyjogi szempontból »problematikus«, az Alpharma-csoport pedig megküldte a vitatott megállapodás vázlatát egy versenyjoggal foglalkozó külső tanácsadónak véleményezésre.
- 183 Ennélfogva a Törvényszék a megtámadott ítélet 407. pontjában helyesen állapította meg, hogy az Alpharma-csoport tudott arról, hogy a vitatott megállapodás megkötése versenyjogi szempontból problémás lehet. Ennélfogva a fellebbezők nem hivatkozhatnak arra, hogy a Törvényszék megsértette a jogbiztonság elvét, amikor lehetővé tette, hogy a Bizottság a vitatott megállapodás megkötése miatt bírságot szabjon ki velük szemben.
- 184 E következtetést a jelen ítélet 123. és 124. pontjában kifejtettekkel azonos okok miatt nem kérdőjelezheti meg a KFST sajtóközleménye.
- 185 Ha ugyanis az említett közlemény nem képezi akadályát annak, hogy a vitatott megállapodást „cél általi korlátozásnak” lehessen minősíteni, *a fortiori* nem akadályozhatja meg annak szankcionálását sem, még akkor sem, ha a bírság összege a fellebbezők szerint nagyon magas.
- 186 Nem akadályozhatja meg e szankciót a fellebbezők azon állítása sem, miszerint a vitatott megállapodáshoz hasonló megállapodásokkal kapcsolatos jogbizonytalanságot alátámasztja a vitatott határozat meghozatalához vezető eljárást megelőző ágazati vizsgálat időtartama, valamint e határozat hossza is.
- 187 Azon túlmenően, hogy a megtámadott ítélet szerint a fellebbezők sem az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének a vitatott megállapodás „cél általi korlátozásnak” minősítése miatti megsértésére alapított harmadik megsemmisítési jogalapjuk keretében, sem pedig a velük szemben kiszabott bírság összegének kiszámítását befolyásoló hibákra alapított hetedik megsemmisítési jogalapjuk keretében nem hivatkoztak ezen elemekre, elegendő rámutatni arra, hogy – amint a jelen ítélet 153. és 154. pontjából kitűnik – a Bizottság azért indít ilyen

vizsgálatot, hogy megerősítse vagy cáfolja a vizsgálat által érintett ágazatban fennálló verseny korlátozására vonatkozó gyanút, és semmi nem támasztja alá azon feltevést, hogy a vizsgálat időtartama lehetővé teszi a Bizottság által az e vizsgálat tárgyát képező konkrét megállapodásokkal kapcsolatban kifejezett kétségek eloszlátását.

- 188 Hasonlóképpen valamely határozat hosszúsága e tekintetben szintén nem releváns, mivel a jelen ítélet 120. pontja már emlékeztetett arra, hogy valamely megállapodás „cél általi korlátozásnak” minősítése szükségessé teheti e megállapodásnak, a célkitűzéseinek, valamint azon gazdasági és jogi háttérnek a részletes elemzését, amelybe e megállapodás illeszkedik. Közelebbről a vitatott határozatot illetően meg kell állapítani, hogy e határozat öt különálló vállalkozásra, valamint hat, különleges értékelést igénylő, különböző megállapodásra vonatkozott, és azt tizenkét társaságnak címezték.
- 189 Következésképpen a hetedik jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

A nyolcadik jogalapról

A megtámadott ítélet releváns pontjairól

- 190 A fellebbezők által a megsemmisítés iránti keresetük alátámasztására felhozott, a velük szemben kiszabott bírság összegének kiszámítását érintő hibákra alapított hetedik jogalap elutasításakor a Törvényszék először is a megtámadott ítélet 398. pontjában többek között megállapította, hogy a Bizottság helyesen állapította meg, hogy a szóban forgó jogsértés súlyos. Ezt követően a bírság alapösszegének megállapítását illetően a Törvényszék a megtámadott ítélet 414–433. pontjában rámutatott arra, hogy a Bizottság a 2006. évi bírságkiszabási iránymutatás 37. pontját alkalmazva eltért az ezen iránymutatásban előírt általános bírságszámítási módszertől, és alapösszegként az Alpharma-csoport által a Lundbecktől kapott kifizetések értékét vette alapul, amit a fellebbezők a Bizottsággal szemben nem kifogásoltak.

A felek érvelése

- 191 Nyolcadik jogalapjukkal a fellebbezők azt kifogásolják, hogy a Törvényszék elutasította az arra alapított érveiket, hogy a Bizottság a velük szemben kiszabott bírság összegének meghatározásakor nem vette figyelembe a jogsértés súlyát. A Törvényszék az 1/2003 rendelet 21. cikkének (3) bekezdését megsértve elfogadta, hogy a Bizottság – amint az a vitatott határozat (1361) preambulumbekkezdéséből kitűnik – anélkül állapítsa meg a generikusgyógyszer-gyártókkal szemben kiszabott bírságok összegét, hogy különbséget tenne a jogsértések között azok jellege vagy földrajzi kiterjedése, illetve e gyártók piaci részesedései alapján, jóllehet a jelen ügyben a jogsértést a kifogásközlésben „különösen súlyosnak”, majd a vitatott határozatban csupán „súlyosnak” minősítette.
- 192 A Bizottság szerint a nyolcadik jogalapot el kell utasítani.

A Bíróság álláspontja

- 193 Rá kell mutatni arra, hogy – amint az a megtámadott ítélet 419. és 421. pontjából kitűnik – az Alpharma-csoporttal szemben kiszabott bírság összegét nem a 2006. évi bírságkiszabási iránymutatásban előírt általános módszer alkalmazásával számították ki, hanem egy ettől eltérő

módszert alkalmazva, amint azt az említett iránymutatás 37. pontja lehetővé teszi, amit a fellebbezők nem vitattak. A Bizottságot ugyanis nem köti ezen iránymutatás, és különösen annak 19–22. pontja, amely előírja, hogy a Bizottság a bírság alapösszegét az érintett jogsértés konkrét súlya alapján határozza meg.

- 194 Ennélfogva a nyolcadik fellebbezési jogalapot úgy kell érteni, mint amely nem a Bizottság által alkalmazott és a Törvényszék által helybenhagyott módszer, hanem magának az elkövetett jogsértés miatt a vitatott határozatban kiszabott bírság összegének megkérdőjelezésére irányul, amely jogsértés súlyát a Törvényszék a megtámadott ítélet 398. pontjában helyesen állapította meg.
- 195 E tekintetben az állandó ítélkezési gyakorlat kimondja, hogy a Bíróságnak, amennyiben fellebbezés keretén belül jogkérdésekről határoz, nem feladata, hogy méltányossági okokból a sajátjával helyettesítse a Törvényszék értékelését, amely korlátlan felülvizsgálati jogkörében dönt a vállalkozásokkal szemben az uniós jog megsértése miatt kiszabott bírságok összegéről (2018. szeptember 26-i Philips és Philips France kontra Bizottság ítélet, C-98/17 P, nem tették közzé, EU:C:2018:774, 107. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 196 A bírság összegének nem megfelelő jellege folytán csak akkor lehetne megállapítani, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, ha a Bíróság úgy ítélné meg, hogy a szankció mértéke nem csupán nem megfelelő, hanem oly mértékben túlzott, hogy az már aránytalan (2018. szeptember 26-i Philips és Philips France kontra Bizottság ítélet, C-98/17 P, nem tették közzé, EU:C:2018:774, 107. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 197 Így elfogadhatatlan az olyan jogalap, amely kétségbe vonja a bírság Törvényszék által értékelt összegét, de nem fejt ki azon okokat, amelyek miatt ezen összeg oly mértékben túlzott lenne, hogy az már aránytalan (2018. július 25-i Orange Polska kontra Bizottság ítélet, C-123/16 P, EU:C:2018:590, 115. pont).
- 198 Márpedig a jelen ügyben a fellebbezők egyáltalán nem hivatkoztak arra, és *a fortiori* nem is bizonyították, hogy a vitatott határozatban velük szemben kiszabott és a Törvényszék által helybenhagyott bírság oly mértékben túlzott, hogy az már aránytalan.
- 199 Ennélfogva a fellebbezés nyolcadik jogalapját mint elfogadhatatlant el kell utasítani.

A kilencedik jogalapról

A megtámadott ítélet releváns pontjairól

- 200 A fellebbezők által a megsemmisítés iránti keresetük alátámasztása érdekében hivatkozott nyolcadik jogalap elutasításakor, amely jogalap azon alapult, hogy a Bizottság nyilvánvaló mérlegelési hibát követett el az A.L. Industrier-vel – amely a vitatott megállapodás időpontjában az Alpharma-csoport anyavállalata volt – szemben egyetemlegesen kiszabott bírságösszeg felső határának megállapításakor, mivel e célból a 2011-es év forgalmát, nem pedig a 2012-es év magasabb forgalmát vette alapul, amely utóbbi esetben az A.L. Industrier-vel, az Alpharma LLC-vel és a Xellia Pharmaceuticalsszal szemben egyetemlegesen kiszabott bírság magasabb részarányban terhelte volna az A.L. Industrier-t, a Törvényszék a megtámadott ítélet 449–456. pontjában rámutatott egyrészt arra, hogy a Bizottság nem a vitatott határozat meghozatalát megelőző utolsó teljes üzleti évet, azaz a 2012-es évet, hanem az azt megelőző évet,

azaz a 2011-es évet vette figyelembe azzal az indokkal, hogy ez utóbbi év volt a rendes gazdasági tevékenységet magában foglaló utolsó teljes üzleti év, másrészt pedig megállapította, hogy a Bizottság megalapozottan járt el így, mivel a 2012-es üzleti évben felszámolták az A.L. Industries eszközeit, és ennek során olyan bevételek is felmerültek, amelyek nem kötődnek rendes gazdasági tevékenységhez.

201 A megtámadott ítélet 458. és 459. pontjában a Törvényszék a következőket állapította meg:

„458 [...] rá kell mutatni arra, hogy az ítélezési gyakorlat szerint a jogsértésben részt vevő egyes vállalkozások forgalma 10%-ának megfelelő felső határnak az [1/2003 rendelet] 23. cikkének (2) bekezdésében történő megállapításával elérni kívánt cél többek között annak elkerülésére irányul, hogy az e felső határnál magasabb összegű bírság kiszabása meghaladja a vállalkozás azon időpontban fennálló fizetési képességét, amikor a Bizottság megállapítja a jogsértésért való felelősségét, és vele szemben pénzbírságot szab ki ([2014. szeptember 4-i] YKK és társai kontra Bizottság ítélet, [C-408/12 P, EU:C:2014:2153], 63. pont; lásd továbbá ebben az értelemben: [2005. június 15-i] Tokai Carbon és társai kontra Bizottság ítélet [T-71/03, T-74/03, T-87/03 és T-91/03, nem tették közzé, EU:T:2005:220], 389. pont; 2011. november 16-i Kendrion kontra Bizottság ítélet, T-54/06, EU:T:2011:667, 91. pont).

459 Következésképpen a Bizottság, miután kizárta azt, hogy az A.L. Industrier esetében alkalmazandó felső határt a 2012-es év, vagyis a [vitatott] határozat meghozatalát közvetlenül megelőző év figyelembevételével lehessen megállapítani, nem nyúlhatott vissza a 2005[-ös évig], hanem a 2012[-es évet] megelőző azon utolsó év forgalmát kellett figyelembe vennie, amely évben az A.L. Industrier rendes gazdasági tevékenységet folytatott, e vállalkozás tevékenységi ágazataitól függetlenül.”

A felek érvelése

202 A megtámadott ítélet 458. és 459. pontja ellen irányuló kilencedik jogalapjukban a fellebbezők azt kifogásolják, hogy a Törvényszék megsértette az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdését, valamint a 2007. június 7-i Britannia Alloys & Chemicals kontra Bizottság ítéletet (C-76/06 P, EU:C:2007:326, 20. pont) és a 2014. május 15-i 1. garantovaná kontra Bizottság ítéletet (C-90/13 P, nem tették közzé, EU:C:2014:326, 15–17. pont), amikor az A.L. Industrier-vel szemben kiszabható bírság felső határának megállapítása érdekében a releváns üzleti év meghatározásakor téves kritériumot alkalmazott.

203 A Törvényszék túlságosan megszorítóan értelmezte az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdését, amikor csak az annak elkerülésére irányuló célkitűzést vette figyelembe, hogy a bírságok túllépjék a vállalkozások fizetési képességét, anélkül hogy e célkitűzést a kiszabott bírságok kellően elrettentő hatásának biztosítására irányuló másik célkitűzéssel szemben mérlegelte volna. Így azáltal, hogy e társaság 2011-ben elért forgalmát vette figyelembe, e társaság fizetési képességére és a jogsértés időszakában fennálló tényleges gazdasági helyzetére tekintettel nem megfelelő bírságot szabott ki az A.L. Industrier-vel szemben. Válaszukban a fellebbezők kifejtik, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 459. pontjában kizárólag azzal az indokkal tagadta meg a 2005-ös év referenciaévként való figyelembevételét, hogy az nem az A.L. Industrier rendes gazdasági tevékenységének a 2012-es évet megelőző utolsó éve.

204 A Bizottság úgy véli, hogy a kilencedik jogalap elfogadhatatlan, mivel az a megállapítás, miszerint az A.L. Industrier rendes gazdasági tevékenységeit tükröző utolsó teljes üzleti év a 2011. évnek felel meg, ténykérdésnek minősül, és e jogalap mindenesetre megalapozatlan.

A Bíróság álláspontja

- 205 Először is rá kell mutatni arra, hogy a jelen jogalappal a fellebbezők nem a Törvényszék által a 2011-es vagy a 2005-ös üzleti év rendes jellegére vonatkozóan elvégzett értékelést kifogásolják, amely olyan ténybeli értékelés, amely fellebbezés keretében nem kérdőjelezhető meg abban az esetben, ha a fellebbezők nem állítják és *a fortiori* nem is bizonyítják tények vagy bizonyítékok elferdítését, hanem a Törvényszék által alkalmazott, a 2012-es üzleti év figyelmen kívül hagyását eredményező kritériumot kifogásolják.
- 206 Ennélfogva és a Bizottság állításával ellentétben e jogalap elfogadható.
- 207 Ez akkor is így van, ha annak esetleges megállapítása, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot az azon üzleti év megválasztása során alkalmazott kritériumot illetően, amely az A.L. Industrierrel szemben egyetemlegesen kiszabott bírság részaránya felső határa alkalmazásának alapjául szolgált, nem járna azzal a következménnyel, hogy e társaság esetében – amely tekintetében a vitatott határozat jogerőssé vált – növelni kellene az egyetemleges felelősségének részarányát, amit egyébként a fellebbezők nem is kérnek, és az említett megállapítás csak velük szemben járna következményekkel.
- 208 E jogalap érdemi vizsgálatát illetően emlékeztetni kell arra, hogy az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének második albekezdése a Bizottság által a vállalkozásokkal szemben az EUMSZ 101. és EUMSZ 102. cikk megsértése miatt kiszabott bírság felső határát illetően olyan mechanizmust ír elő, amelynek célja annak elkerülése, hogy e bírságok az érintett vállalkozások méretéhez képest aránytalanok legyenek (lásd ebben az értelemben: 2007. június 7-i Britannia Alloys & Chemicals kontra Bizottság ítélet, C-76/06 P, EU:C:2007:326, 24. pont), és ennélfogva meghaladják az e vállalkozások által azon üzleti évet megelőző évben elért teljes forgalom 10%-át, amelyben az őket szankcionáló bizottsági határozatot meghozták.
- 209 Ez utóbbi tekintetben a Bíróságnak már volt alkalma kifejtetni, hogy az „előző üzleti év” fogalmának meghatározásakor a Bizottságnak az 1/2003 rendelet által létrehozott szankciórendszer szöveggörnyezetét, valamint célkitűzéseit is figyelembe véve kell minden egyes esetben mérlegelnie az érintett vállalkozásra gyakorolni szándékozott hatást, és különösen figyelembe kell vennie e vállalkozásnak a jogsértés elkövetése időszakában fennállt tényleges gazdasági helyzetét tükröző forgalmat (2007. június 7-i Britannia Alloys & Chemicals kontra Bizottság ítélet, C-76/06 P, EU:C:2007:326, 25. pont).
- 210 Így megteheti, hogy nem az azon üzleti évet megelőző utolsó üzleti évet veszi figyelembe, amelyben a bizottsági határozatot meghozták, amennyiben az nem felel meg egy tizenkét hónapon keresztül folytatott rendes gazdasági tevékenységet magában foglaló teljes üzleti évnek (2007. június 7-i Britannia Alloys & Chemicals kontra Bizottság ítélet, C-76/06 P, EU:C:2007:326, 26. pont).
- 211 Ugyanakkor, figyelembe véve az 1/2003 rendelet által létrehozott szankciórendszer szövegét, szöveggörnyezetét, valamint célkitűzéseit, a Bizottságnak az ezt megelőző első, rendes gazdasági tevékenységet magában foglaló teljes üzleti évet kell figyelembe vennie.

- 212 A jelen ügyben a megtámadott ítélet 451. és 459. pontjából kitűnik, hogy a Törvényszék megállapította egyrészt, hogy a vitatott határozatot megelőző utolsó üzleti év, vagyis a 2012-es üzleti év nem minősül rendes gazdasági tevékenységet magában foglaló üzleti évnél, mivel eszközök felszámolását magában foglaló üzleti év volt, másrészt pedig, hogy a 2011-es üzleti év rendes gazdasági tevékenységet magában foglaló üzleti évnél minősül.
- 213 Figyelemmel e megállapításokra, amelyek a tények Törvényszék általi szabad mérlegelése körébe tartoznak, és amelyek tekintetében a fellebbezők nem hivatkoztak elferdítésre, a Törvényszék az A.L. Industrier-vel szemben kiszabott bírság felső határának kiszámításakor az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének második albekezdése alapján helyesen vehette figyelembe a 2011-es üzleti év forgalmát, anélkül hogy meg kellett volna vizsgálni valamely előző üzleti év, azaz a jelen ügyben a 2005-ös év forgalma figyelembevételének célszerűségét.
- 214 A fentiekre tekintettel a kilencedik fellebbezési jogalapot mint megalapozatlant, és ennél fogva a fellebbezést teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

- 215 Az eljárási szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése alapján, amelyet ugyanezen szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, a Bíróság a peresztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.
- 216 A fellebbezőket, mivel peresztesek lettek, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a saját költségeiken felül a Bizottság részéről felmerült költségek viselésére.
- 217 Az eljárási szabályzat 140. cikkének (1) bekezdése alapján, amelyet e szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, az eljárásba beavatkozó tagállamok és intézmények maguk viselik saját költségeiket.
- 218 Következésképpen az Egyesült Királyság maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

1) A Bíróság a fellebbezést elutasítja.

2) A Bíróság a Xellia Pharmaceuticals ApS-t és az Alpharma LLC-t kötelezi saját költségein felül az Európai Bizottság részéről felmerült költségek viselésére.

3) Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága maga viseli saját költségeit.

Aláírások